

Älvdalens kommun

Älvdaelien tjjelte

Årsredovisning 2020

Innehållsförteckning

1	Året som gått 2020	3
2	Förvaltningsberättelse	4
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling	4
2.1.1	<i>Fem år i sammandrag</i>	4
2.2	Den kommunala koncernen	5
2.2.1	<i>Väsentliga andra utförare</i>	9
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
2.3.1	<i>Omvärldsanalys</i>	9
2.3.2	<i>Finansiella risker</i>	12
2.3.3	<i>Hållbarhetsredovisning</i>	18
2.4	Händelser av väsentlig betydelse	19
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	21
2.5.1	<i>Ansvarsstruktur</i>	21
2.5.2	<i>mål, budget och uppföljning av koncernen</i>	22
2.5.3	<i>Uppsiktsplikt och internkontroll</i>	23
2.5.4	<i>Centrala styrdokument</i>	23
2.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	25
2.6.1	<i>God ekonomisk hushållning</i>	25
2.6.2	<i>Ekonomisk ställning</i>	31
2.7	Balanskravsresultat	40
2.7.1	<i>Balanskravsutredning</i>	40
2.8	Väsentliga personalförhållanden	41
2.8.1	<i>Personalekonomi</i>	43
2.9	Förväntad utveckling	44
3	Resultaträkning	48
4	Balansräkning	48
5	Kassaflödesanalys	50
6	Noter	51
7	Driftredovisning	64
7.1	Vart gick skattepengarna?	64
8	Investeringsredovisning	66
8.1	Investeringsredovisning koncern	66
8.2	Investeringsredovisning kommun	68
9	Ord- och begreppsförklaringar samt bilagor	70
10	Revisionsberättelse	71

1 Året som gått 2020

Så är det dags att summera 2020!

2020 var ett mycket speciellt verksamhetsår för kommunen i stort, och i synnerhet för kommunal verksamhet. Ett år som präglats av Covid-19 där vi levit i ovisshet vad pandemin skulle föra med sig och vilka konsekvenser som samhället skulle utsättas för.

Men lyckligtvis har kommunen klarat sig förvånansvärt gott, och det har vi att tacka invånarens respekt med att noggrant följa folkhälsomyndigheternas rekommendationer. För kommunens verksamheter vill jag tacka alla för ett mycket gott arbete kopplad till ledarskap och ansvar som bidrar till en trygg och stabil organisation, som när så behövs kommunicerar och löser uppkomna situationer på ett framgångsrikt sätt.

Jag vill också tacka Riksdag och Regering för på vilket sätt de har stöttat kommunal verksamhet, men också samhället i stort under pandemin. Miljarder för olika stödpaket som ändå hjälper företag, föreningar m.fl. att kunna fortsätta verka och få samhället att ändå andas framtid till dess att pandemin lämnar oss.

Kommunen har under detta speciella år ändå kunnat arbeta med den fastlagda budgeten för 2020 och framgångsrikt också genomfört sin verksamhet enligt plan. Glädjande är att resultatet på +12,7 mkr innebär att kommunen når sitt finansiella mål för god ekonomisk hushållning, vilket är 2% (ca 10 mkr) överskott av skatter och generella bidrag. På så sätt skapas fortsatta möjligheter för god välfärd och en buffert för sämre tider. Kommunkoncernens resultat uppgår till 20,0 mkr, men där finns fortsatta utmaningar med tanke på stora investeringsbehov framförallt inom vatteninfrastruktur kommande åren.

Kommunen fattade för flera år sedan beslutet att bygga ut kommunalt bredbandsnät och idag har 87 % av alla hushåll tillgång till bredband om minst 100mbit/sekund. Denna utbyggnad har varit extra viktig för vår kommun under pandemiåret med distansutbildning, digitala möten, hemarbete, mm. Denna utbyggnad kommer att fortsätta kommande år.

Så jag är oerhört stolt över att få representera kommunen som kommunstyrelsens ordförande och samtidigt tacka all kommunanställda för det goda arbetet.

Vill också tacka den politiska familjen för gott samarbete, och att vi tillsammans kan arbeta för kommunens bästa.

Kjell Tenn

Kommunstyrelsens ordförande

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt beskrivs kommunkoncerns utveckling utifrån framförallt ekonomiska nyckeltal.

2.1.1 Fem år i sammandrag

Älvdalens kommun har de tre senaste åren haft överskott och därmed kunnat återställa underskottet från 2017 samt stärkt sin soliditet.

Skattesatsen är oförändrad på kommunalnivå, men i samband med skatteväxlingen 2018 med regionen sänkte inte kommunen sin skattesats vilket innebär en högre totalskattesats.

Investeringarna har under senare år varit höga, vilket kombinerat med ett resultat under det finansiella målet på ca 10 mkr inneburit att självfinansieringsgraden varit under målet om 100 %. Denna trend bröts dock 2020, detta med anledning av ökade avskrivningar och något lägre nettoinvesteringar. Investeringarna leder till att tillgångarna ökar och därmed avskrivningskostnaderna, vilket blir tydligt från 2020.

Personalkostnaderna har sjunkit, men beror delvis på att brandmän sedan 2019 arbetar i ett kommunalförbund, men också på vidtagna åtgärder för att sänka kommunens kostnader.

Soliditeten har ökat kraftigt under 2020 som följd av att tidigare anslutningsintäkter på 17 mkr bokförs som eget kapital istället för som skuld. Detta innebär allt annat lika 17 mkr sämre resultat totalt sett under kommande 15-20 år.

För 2019 finns även ett justerat resultat och verksamhetens intäkter under resultaträkningen. Detta beror på förändrade redovisningsregler för intäkter som kommunen erhåller när anslutning sker till kommunens stadsnät. Från 2020 redovisas dessa som intäkter istället för som skulder, detta förbättrar därmed kommunens resultat på kort sikt. Mer om detta kan du läsa under not 31.

5 år i sammandrag	2020	2019	2018	2017	2016
Kommunal skattesats (%)	22,79	22,79	22,79*	22,79	22,79
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (mkr)	494,5	478,9	462,8	457,3	441,7
Verksamhetens intäkter (mkr)	109,4	104,5	132,4	115,6	145,5
Verksamhetens kostnader (mkr)	-577,5	-571,4	-581,6	-565,5	-569,6
Avskrivningar (mkr)	-15,4	-11,6	-12,7	-13,7	-13,1
Årets resultat (mkr)	12,7	12,2	3,4	-5,4	4,8
Nettoinvesteringar (mkr)	20,4	27,7	25,2	17,9	18,6
Självfinansieringsgrad av investeringar (%)	138	86	64	46	96
Materiella anläggningstillgångar (mkr)	199	190	166	151	141
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser (%)	16,0	10,1	6,7	3,3	3,9
Utbetalda löner och arvoden, inkl. sociala avgifter (mkr)	306	309	323	321	327
Antal årsarbetare	571	574	622	629	671
Folkmängd	7033	7 031	7 121	7 068	7 039

2018 skedde en skatteväxling med regionen kring kollektivtrafiken, Älvdalens kommun valde då att inte sänka sin skattesats med motsvarande vad regionen höjdes. Detta innebär en högre total skattesats för invånarna i Älvdalens kommun. Detta var en åtgärd för att komma tillrätta med kommunens ekonomiska underskott.

Kommunkoncernens kostnader är relativt stabila på senare år, dock ökar kapitalkostnaderna framförallt i form av avskrivningar som följd av byggnation av Älvdalsskolan, VA-investeringar och utbyggnation av bredband, alla dessa investeringsområden enskilt innebär investeringar på över 100 mkr.

De höga investeringsnivåerna har också inneburit att tillgångarna är högre, men också låneskulden som ökat med 237 mkr (50 %) senaste 5 åren.

Koncernens soliditet har förbättrats framförallt då primärkommunens ekonomiska ställning har stärkts.

Norra Dalarnas Lokaler AB har under perioden 2017-2020 byggt Nya Älvdalsskolan för över 200 mkr.

Utöver detta har fastighetsbolaget byggt lägenheter på senare år.

Älvdalens Vatten och Avfall har påbörjat flera stora investeringar och de höga investeringsnivåerna kommer pågå under hela 2020-talet. Detta gör att koncernen kommer ha höga investeringsnivåer, oavsett övriga organisationers nivåer.

Slutligen har primärkommunen genomfört sin största investering på lång tid genom investering i bredbandsutbyggnation för över 100 mkr. Värt att notera är att nedan anger bruttoinvestering, vilket för primärkommunen ger en högre investeringsnivå då delar är finansierat genom statsbidrag, mm.

Beräkningen på självfinansieringsgrad inom koncernen bygger på bruttoinvesteringar, ett mer rättvisande mått vore sannolikt nettoinvesteringar. Men detta anges olika beroende på verksamhet, men används det istället vore självfinansieringsgraden exempelvis 2020 81 % istället. Totalt sett är självfinansieringsgraden 35 % för perioden 2016-2020.

Koncernen (mkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	197,7	183,9	201,8	184,9	213,1
verksamhetens kostnader	-621,6	-611,9	-624,6	-609,8	-603,3
Avskrivningar	-44,6	-38,1	-37,6	-32,4	-31,6
Årets resultat	20,0	16,9	-1,5	-3,5	11,5
Bruttoinvesteringar	106	181	242	66	49
Självfinansieringsgrad (%)	61	30	15	44	88
Anläggningstillgångar	1 094	1 040	920	853	740
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	7,3	4,6	3,1	2,4	2,8
Långfristig skuld	800	756	670	586	498

2.2 Den kommunala koncernen

Den kommunala verksamheten bedrivs under kommunfullmäktige där samtliga tre förvaltningar är underställda kommunstyrelsen och har sina respektive utskott.

Under 2020 har inga förändringar skett i organisationsstrukturen.

Under 2019 genomfördes en organisationsförändring. Förändringen innebar att Samhällsutveckling och Internservice bilade en gemensam förvaltning Service- och utvecklingsförvaltningen. Ett flertal enheter bytte också förvaltning.

Brandkåren bedrivs sedan 2019 i Kommunalförbundet Brandkåren Norra Dalarna tillsammans med Mora, Orsa, Vansbro och Leksand, Älvdalens andel i förbundet är 25 %.

Allmänna-, Barn- och utbildning samt Vård- och omsorgsutskottet är de tre utskottet och bereder eller beslutar på delegation från Kommunstyrelsen för respektive förvaltning, allmänna utskottet bereder kommunövergripande frågor såsom kommunplanen.

Kommunen ingår i flera gemensamma nämnder, kommunalförbund, mm. Syftet är generellt att samla kunskap i en gemensam organisation trygga kompetensförsörjningen och skapa ekonomisk effektivitet.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige

Centerpartiet, 11

Socialdemokraterna, 11

Sverigedemokraterna, 5

Moderaterna, 3

Kommunlistan, 3

Vänsterpartiet, 1

Liberalerna, 1

Den politiska ledningen består av Centerpartiet, Socialdemokraterna och Liberalerna.

Nämnder

Kommunen har sju stycken olika nämnder som med ansvar för ekonomi, några av dessa är gemensamma med Mora och Orsa kommun.

Den största gemensamma nämnden är gymnasienämnden som ansvar för gymnasieutbildning, särgymnasieskolan, vuxenutbildning, mm.

Kommunalförbundet

Räddningstjänsten Norra Dalarna ansvar för räddningstjänst, däri ingår också sedan bildandet 2019 Mora, Orsa, Vansbro och Leksands kommun.

Bolag

Älvdalens kommun äger Norra Dalarnas Fastighets- och Infrastruktur AB till 100 %, som är moderbolag och i sin tur äger Norra Dalarnas Fastighets AB och Norra Dalarnas Lokaler AB till 100 %.

Fastighetsbolaget hyr ut lägenheter, äldreboenden och andra fastigheter i hela kommunen.

Lokalbolaget äger verksamhetslokaler som framförallt kommunen hyr. Lokalbolaget har inga anställda utan hyr personal från fastighetsbolaget.

Styrning av bolagen sker via moderbolaget, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Älvdalens Vatten och avfall AB

Älvdalens Vatten och Avfall AB (ÄVA AB), är ett helägt bolag av Älvdalens kommun. ÄVA AB ansvarar för att

- det kommunala dricksvattnet håller hög kvalitet
- avleda och rena avloppsvattnet
- avfallshanteringen sköts.

Bolaget har ingen egen personal. Alla tjänster avseende drift och underhåll av vatten- och avfallsanläggningarna samt planering, administration och ledning köps av Nodava AB.

Nodava AB

Norra Dalarnas Avfall och Vatten AB är ett gemensamt driftbolag för Mora, Orsa och Älvdalens kommuner. Bolaget ägs gemensamt av respektive kommuns ägarbolag till lika delar, där ÄVA AB är Älvdalens ägarbolag.

Bolaget ansvarar för:

- vatten- och avloppsanläggningarna
- avfallsanläggningarna
- Personal till ägarbolagen.

Älvdalens utbildningscentrum AB

Älvdalens utbildningscentrum är en fristående gymnasieskola som har gymnasieutbildning för elever från hela Sverige. Kommunen äger 25 procent av Älvdalens utbildningscentrum, resterande ägs av Region Dalarna och Älvdalens besparingskog.

Stiftelser

Kommunen är medstiftare till Stiftelsen Idre Fjäll och har bland annat rätt att utse representanter till styrelsen.

Kommunen ingår också i flera andra stiftelser såsom: Aerni Sydsamiskt Center och Stiftelsen Vasaloppsleden.

Övrigt

Kommunen är medlem i Kommuninvest Ekonomisk förening. Föreningen har 291 medlemmar i form av kommuner och regioner. Syftet är sänka kommunernas och regionernas lånekostnader genom att medlemmarna gått i borgen för varandras lån.

Organisation	verksamhet	Ordförande	Ansvarig chef
Kommunfullmäktige	Kommunfullmäktige kan liknas vid kommunens riksdag och fattar beslut i alla stora och övergripande frågor som rör Älvdalens kommun och kommunens invånare. Några av fullmäktiges viktigaste uppgifter är att sätta mål för kommunens verksamheter och besluta om budget, taxor och avgifter. Det är kommunfullmäktiges ansvar att bestämma vilka ledamöter och ersättare som ska sitta i kommunstyrelsen, nämnder och styrelser.	Stig Olsson (S)	Stefan Linde
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ och består av 11 ledamöter. De har ett övergripande ansvar för kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen kan liknas vid kommunens regering, med ansvar för hela kommunens verksamhet och ekonomi. KS 11 ledamöter och 22 ersättare utses av kommunfullmäktige. Ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen Kommunstyrelsens viktigaste uppgifter är att: 1. Utse vilka ledamöter och ersättare som ska sitta i kommunstyrelsens utskott. 2. Leda, samordna och följa upp kommunens verksamheter, utskott, nämnder, och kommunala bolag. 3. Lämna förslag till budget och leda budgetarbetet. 4. Bereder kommunfullmäktiges ärenden. 5. Genomföra kommunfullmäktiges beslut. 6. Bevaka frågor som kan påverka kommunens verksamhet och ekonomi.	Kjell Tenn (C)	Stefan Linde
Barn- och utbildningsutskottet	Bereder ärenden till kommunstyrelsen och beslutar i frågor enligt kommunstyrelsens delegationsordning. Detta för frågor kopplat till Barn- och utvecklingsförvaltningen.	Maria Eriksson (C)	Lars Lisspers
Vård- och omsorgsutskottet	Bereder ärenden till kommunstyrelsen och beslutar i frågor enligt kommunstyrelsens delegationsordning. Detta för frågor kopplat till Vård- och omsorgsförvaltningen.	Anette Eriksson (S)	Elisabeth Fransson
Allmänna utskottet	Bereder ärenden till kommunstyrelsen och beslutar i frågor enligt kommunstyrelsens delegationsordning. Detta för frågor som inte är kopplade till de andra utskotten eller nämnderna samt övergripande frågor som exempelvis kommunplanen.	Kjell Tenn (C)	Mariana Resar Bogg och Stefan Linde
Gymnasienämnd	Gymnasienämnden ska bland annat utföra kommunens uppgifter inom gymnasieutbildning, gymnasiesärutbildning, vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI)följa frågor av betydelse för nämndens utveckling, verksamhetens effektivitet och ekonomiska intressen.	Maria Eriksson (C)	Lena Rowa
IT-nämnd	Den gemensamma nämnden ska besluta kring gemensamma informationssystem och it-resurser, strategisk utveckling, projekt, systemförvaltning, drift och IT-säkerhet.	Peter Egardt (S)	Matthias Grahm (Mora kommun)
Lönenämnd	Nämnden ansvarar för lönehantering för Älvdalen, Orsa och Mora kommun samt deras bolag.	Mikael Thalín (C), Orsa	Lena Ullström
Social myndighetsnämnd	Den gemensamma nämnden ska besluta inom områdena familjerätt, rådgivning faderskap, adoptioner, utredning, beslut enligt LSS samt utredning och beslut avseende bistånd enligt Socialtjänstlagen.	Anette Eriksson (S)	Lukas Löfstrand, Mora. Elisabeth Fransson
Myndighetsnämnden	Nämnden beslutar i ärenden som utgör myndighetsutövning gentemot enskild och gentemot kommunens verksamheter. Nämnden ansvarar också för de arbetsuppgifter och beslut i avfalls- och renhållningsfrågor samt administration och tillsyn rörande kalkning i kommunen på uppdrag av länsstyrelsen.	Mattias Högberg (S)	Runi Wold
Valnämnden	Nämnden ansvarar för att genomföra allmänna val till: riksdagen, regionfullmäktige, kommunfullmäktige, EU-parlamentet, folkomröstningar som riksdagen eller kommunfullmäktige beslutat om.	Marie Rustad (S)	Stefan Linde
Överförmyndarnämnden	Hos alla kommuner ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. I Överförmyndare i samverkan i övre Dalarna finns valda överförmyndare.	Kerstin Knuts (S)	Annelie Björkman (Mora kommun)
Norra Dalarnas Fastighets- och Infrastruktur AB	Moderbolag för Norra Dalarna bolagen	Kjell tenn (C)	Stefan Linde
Norra Dalarnas Fastighets AB	Äger och förvaltar fastigheter, kommunala verksamhetslokaler och hyresrätter.	Daniel Nyström (C)	Thomas Kjellson
Norra Dalarnas Lokaler AB	Äger affärslokaler, framförallt för kommunalverksamhet.	Leif Ekström (S)	Thomas Kjellson
Älvdalens Vatten och Avfall AB	Äger det kommunala vattennätet och ansvarar för avfallshantering. Äger också 1/3 av Nodava, där Mora och Orsa kommun äger resterande till lika delar.	Jan Spånberg (C)	Marilou Hamilton-levin
Nodava AB	VA bolag för Älvdalen, Orsa och Mora kommun.	Joakim Holback (C) Mora	Marilou Hamilton-levin
Älvdalens utbildningscentrum AB	Bedriver gymnasieutbildning och ägs till 25 % av Älvdalens kommun.		
Kommunalförbundet Brandkåren Norra Dalarna	Ansvarar för räddningstjänst för Älvdalen, Mora, Orsa, Vansbro och Leksand	Anna Hed (C)	Henric Helander, tf

2.2.1 Väsentliga andra utförare

Köp av externa tjänster (mkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Köp från andra kommuner	59,0	55,2	46,6	45,1	44,1
Köp från kommunalförbund	16,4	15,4	0,0	0,1	0,1
Köp från Region	0,6	4,4	4,0	0,2	0,2
Köp från staten	0,8	0,2	0,0	0,2	0,0
Köp från föreningar eller stiftelser	2,5	2,2	2,0	1,6	0,8
Köp från företag	16,8	19,7	15,5	31,3	29,0
Summa	96,1	97,1	68,1	78,5	74,2

All kommunal verksamhet bedrivs inte i egen regi. Ovan redovisas omfattningen av kommunal verksamhet utförd av andra huvudmän.

Från och med 2019 bedrivs Räddningstjänsten inom kommunalförbundet Brandkåren Norra Dalarna. I förbundet ingår Älvdalen, Mora, Orsa, Vansbro och Leksand.

Kommunen ingår också i Gymnasiesamverkan med Mora och Orsa, däri ingår framförallt gymnasieutbildning och gymnasiesärskola och vuxenutbildning.

Även IT sköts tillsammans med dessa två kommuner, detta för att säkerställa kompetensförsörjningen och skapa effektivitet.

Det som köps från föreningar och stiftelser avser framförallt kulturverksamhet, men även delvis förskola, fritids, hemtjänst och vinterväghållning.

Generellt bedrivs verksamhet i samverkan med andra kommuner för att höja kvalitén och i viss mån ekonomisk effektivitet, även kompetensförsörjningen underlättas på så vis.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt presenteras de risker som kommunkoncernen påverkas av samt hur dessa risker hanteras. Slutligen presenteras en finansrapport kring kommunkoncernens finansiella situation gällande låneskuld, ränte- och kapitalbindning.

2.3.1 Omvärldsanalys

Covid-19

Covid-19 har påverkar all kommunalverksamhet under året och utvecklingen framöver påverkas av bland annat vaccineringstakten.

Kompetensförsörjning

En allt större andel av befolkning kommer befinna sig utanför "arbetsför ålder". Samtidigt som denna grupp minskar ökar därmed behoven inom äldreomsorg, men även inom barnomsorg.

För att hantera detta krävs att fler arbetar längre och börjar arbeta tidigare. Det krävs också nya arbetsmetoder som minskar personalbehovet utan att påverka kvalitén negativt.

För Älvdalens del krävs också att befolkningen inte minskar och att därigenom kunna behålla personer i arbetsför ålder.

Även samverkan med andra aktörer kommer vara nödvändigt.

Slutligen krävs också bättre matchning på arbetsmarknaden mellan de arbetssökande och lediga tjänster. Detta kräver bland annat satsningar på vuxenutbildning.

Andel i arbetsförålder (19-65)	1970	1990	2010	2020	2030	2040	2050
Älvdalen	59%	56%	57%	54%			
Riket	61%	60%	61%	59%	58%	57%	56%

Förändring från 61 till 56 % innebär att om riket 2050 hade haft samma andel i åldersgruppen hade det gett en ökning med 554 000 personer i åldersgruppen, det motsvarar enligt nuvarande prognos att även åldrarna 66-70 år behöver inkluderas. Men då är det inte beaktat att gruppen 85+ ökar och kommer kräva ökad bemanning.

Åldrande befolkning

Fram till 2030 kommer antalet 75+ öka med cirka 150 st (15 %) i Älvdalen och i Sverige kommer åldersgruppen 80+ öka med 44 %. En plats på särskilt boende kostar ca 1 mkr/boende och hemtjänst ca 0,3 mkr/brukare. Detta kommer att innebära betydande kostnadsökningar i form av personal, men kan innebära även ökade lokalkostnader både i Älvdalen och i Sverige.

Invigning av Tallbackens nya uteplats.

Befolkningsutveckling

För att möta kompetensförsörjningen, men också för att ha en stabil skatteutveckling och kunna bedriva en kostnadseffektiv verksamhet krävs att befolkningen inte minskar. På senare år har kommunens befolkningsutveckling varit relativt god då befolkning bara minskat med 2 personer sedan 2015 och idag har kommunen 7033 invånare. 23 av de föregående 25 åren innan 2015 så minskade befolkningen.

1968 till 2020 (åldersgrupper)	0	1-5	6-15	16-18	19-65	66-75	76-84	85+	totalt
Förändring antal	-24	-343	-714	-213	-1832	132	264	211	-2519
Förändring %	-28%	-54%	-49%	-46%	-33%	15%	75%	315%	-26%

På riksnivå har antalet 85+ ökat med 332 % under perioden och 100+ med 2200 %, medan antalet i åldern 19-65 ökat med 26 % och 0-18 med 10 %. Detta visar på behovet av att omdefiniera begreppet "arbetsförålder", hade arbetsförålder idag definierats som 19-70 hade ökningen varit 37 % och ytterligare 534 000 hade ingått i gruppen "arbetsförålder".

En tänkbar förändring av Covid-19 är att fler väljer att bosätta sig utanför städerna och därmed bryter den urbaniseringstrend som varat länge. På riksnivå var befolkningsökningen 0,5 % (cirka 51 700 personer) vilket är den lägsta på 15 år.

Arbetsmarknad

Under 2020 har hela världens arbetsmarknad påverkats kraftigt av Covid-19, detta har förstås även påverkat Sverige och Älvdalen. Restriktioner kring resande har påverkat framförallt antalet besökande från andra länder.

Arbetslösheten i Sverige uppgick till 8,3 %, vilket var en uppgång från 6,8 % året innan. Antalet anställda i riket minskade med 1,4 % och det var första gången sedan finanskrisen 2008-2009 som antalet sysselsatta minskade.

Antalet lediga jobb minskade enligt SCB med 22 % på ett år.

Förutom att arbeta längre upp i åldrarna så behöver matchningen på arbetsmarknaden fungera bättre. För närvarande finns cirka 500 000 arbetslösa i Sverige, samtidigt som många branscher saknar arbetskraft.

Utbildning

Ökade behov inom välfärden, kommande pensionsavgångar och rådande arbetslöshet kommer innebära ökade behov av utbildning, speciellt är det redan på kort sikt av stor vikt inom vuxenutbildningen.

Besöksnäring

Älvdalens kommun har en stor besöksnäring som omsätter stora belopp årligen och sysselsätter väldigt många personer. Men som Covid-19 har visat kan omvärlden förändras fort. Idag finns flera aktörer framförallt inom fjällturismen, detta minskar risken då all turism inte är beroende av en aktör. Samtidigt kan beteendeförändringar påverka alla aktörer., exempelvis populariteten av skidsemester.

Även klimatförändringar kan på sikt påverka möjligheten till att bedriva fjällverksamhet, men framförallt kommer längden på säsongen att påverkas.

Skatteintäkter

Under 2020 i samband med Covid-19 beräknades skatteintäkterna som värst kunna falla med 3 % (15 mkr). Att ställa om för minskade intäkter är svårt i kommunalverksamhet, även med relativt god framförhållning då behovet av välfärd inte minskar av konjunkturskäl, utan ofta tvärtom.

För att hantera en snabbt försämrad skatteutveckling budgeterar kommunen med ett överskott på 2 procent av skatteintäkterna, detta motsvarar cirka 10 mkr årligen. Kommuner har också möjlighet att avsätta överskott i en resultatutjämningsreserv för att parera konjunktursvängningar. På så sätt kan en kommun undvika att behöva göra kostnadssänkning i sämre tider.

Älvdalens kommun har beslutat sig för att ha en resultatutjämningsreserv, efter avsättningar 2019 och 2020 finns vid utgången av året totalt 15,1 mkr i reserven.

Hållbarhet

Kommunens arbete med hållbarhet fokuserar bland annat på att hela koncernens elförsörjning är koldioxidfri, bygga ut för mer solkraft på våra fastigheter och mer ekologisk och närodlat mat inom våra verksamheter.

Inom social och ekonomisk hållbarhet är fokuset bland annat att få ut fler i egen försörjning och det märks bland annat på kommunens relativt låga kostnader för ekonomiskt bistånd.

Gymnasiet i Mora (som drivs av Mora, Orsa och Älvdalen) har inom ramen för hållbara idéer drivit dansprojektet "BaraDansa" för att motverka psykisk ohälsa hos flickor. Utvärdering bland de 20 deltagande visar på bättre mående avseende trygghet, sömns, koncentration i skolan och mindre huvudvärk.

2.3.2 Finansiella risker

Ränterisk

Räntorna är idag historiskt låga och därmed koncernens lånekostnader. På sikt skulle en dubbling av räntan kosta koncernen omkring 10 mkr/år.

För att hantera denna risk har kommunkoncernen 2020 beslutat om en koncerngemensam finanspolicy. Denna policy möjliggör räntebindningstider på över 10 år samt kräver en längre räntebindning än tidigare policy

Finansieringsrisk

Koncernens låneskuld uppgår till 713 mkr och kommer att öka i flera år framöver. Lånen förutsätter att de löpande kan läggas om. Under kommande år 10-15 kommer det inom VA verksamheten investeras 700 mkr där omkring 600 mkr lånefinansieras. Dessa investeringar är helt beroende av tillgång till lånat kapital.

Precis som för räntehantering gäller från 2020 än längre kapitalbindningstid för att minska re-finansieringsrisken. Under året har också en amorteringsplan beslutats för Norra Dalarnas Lokaler AB som skall amortera 90 mkr fram till 2034. På så sätt ökar inte koncernens låneskuld lika snabbt.

Kommunen är medlem i Kommuninvest tillsammans med 291 andra kommuner och regioner. Denna bank har solidarisk borgen från alla sina medlemmar och bör därmed anses ha goda lånemöjligheter.

Borgenrisk

Skulle de kommunala bolagen inte kunna betala sina skulder har kommunen ingått en propriëborgens för samtliga dess skulder. Detta innebär att primärkommunen i extrema fall kan behöva tillskjuta 100-tals miljoner. Sannolikheten bedöms dock som lite då stora delar av skulderna utanför VA-verksamheten ligger i kommunalt bolag där kommunen är största hyresgäst. VA-verksamhetens finansiering kräver fortsatt höjda taxor.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett pensionsåtagande på 207 mkr inklusive ansvarsförbindelsen. Kommunen har idag endast mindre placeringar för dessa skulder och de betalas löpande ut och påverkar driftresultatet negativt. Framtida utbetalningar kommer också att påverka likviditeten. En noggrannare finansiell plan krävs och kommer att presenteras 2021.

2.3.2.1 Borgensåtagande

Älvdalens kommunkoncern har en låneskuld på 713 mkr. Primärkommunen har ingen låneskuld, men har gått i borgen för de kommunala bolagens lån.

På kort sikt finns inga risker för att kommunen skulle behöva infria sitt borgensåtagande.

Älvdalen vatten och Avfall AB:s låneskuld kräver taxefinansiering och i och med de stora investeringar som sker kommer taxan att fortsätta höjas under lång tid framöver. Kraftiga räntehöjningar kommer framförallt att påverka taxekollektivt, men vissa kapitaltillskott kan på lång sikt inte uteslutas.

Vidare krävs att befolkningen inte minskar och att besöksnäring fortsätter att utvecklas så att inte färre personer skall behöva finansiera låneskulden.

Inom lokalbolaget och i viss mån fastighetsbolaget så är kommunen den primära hyresgästen, höjda räntor kommer att påverka primärkommunens ekonomi i form av ökade hyreskostnader. 1/8 av kommunens kostnader är redan idag för lokaler och höjda räntor skulle i viss mån öka på detta.

2.3.2.2 Pensioner

Pensioner inklusive löneskatt

	2020	2019	2018	2017	2016
Pensioner som redovisas som kortfristig skuld	12,2	13,4	13,7	14,2	14,2
Avsättning till pensioner, inkl. garantipension	38,4	34,4	30,0	26,6	26,3
Pensioner redovisade som ansvarsförbindelse	155,9	154,9	158,1	169,2	171,5
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	3,3	3,5	-	-	-
Totala pensionsförpliktelser	209,8	206,2	201,8	210,0	212,0
Totalt pensionsförsäkringskapital	5,1	5,2			
<i>Varav överskottsmedel</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>			
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0			
Finansiella placeringar (egna förvalta pensionsmedel)	0	0			
Summa förvaltade pensionsmedel	5,1	5,2	-	-	-
Återlånade medel	204,7	201,0	201,8	210,0	212,0
Konsolideringsgrad	2,4 %	2,5 %	-	-	-

Den kortfristiga skulden är något lägre än för några år sedan, detta då de inom avtalet A-KAP KL, dvs de födda 1986 och senare har en förändrad hantering. Det innebär att deras pensionsmedel placeras 4 gånger istället för 1 gång per år, det betyder också att det faktureras 4 gånger per år istället för 1 gång per år som för övriga, det innebära att endast halva årets kostnad för denna grupp är en skuld.

Avsättningen ökar trendmässigt då fler personer tjänar över tak, framförallt lärare. Det innebär att kommunens pensionsskuld ökar relativt snabbt, och det sker utan en matchande omsättningstillgång för att finansiera framtida utbetalningar.

Ansvarsförbindelsen (pensioner intjänade innan 1998) minskar trendmässigt då utbetalning sker med 9,1 mkr/år inkl. löneskatt, dock räknas skulden också upp med en indexering.

Under 2006, 2007 och 2010 försäkrade kommunen bort delar av sina pensionsåtaganden, men sedan dess har ingen inlösen skett och kommunen har heller inga finansiella tillgångar för sina pensionsförpliktelser. Detta innebär att 2,4 % av kommunens förpliktelser är tryggade med förvaltade pensionsmedel.

För åren 2016-2018 ingår inte uppgifter för de pensionsförpliktelser eller förvaltade medel från åren 2006, 2007 och 2010 som försäkrats.

2.3.2.3 Finansrapport

Enligt finanspolicyn antagen av kommunfullmäktige i juni 2020 skall ekonomichefen följa upp finanspolicyn två gånger per år, i samband med del- och helårsbokslut. I rapporten framgår ränte- och kapitalbindning, likviditetssituation, låneskuld och leasing.

Älvdalens kommun, Älvdalens Vatten och Avfall AB, Norra Dalarnas Lokaler AB och Norra Dalarnas Fastighets AB omfattas av beslutad finanspolicy. Brandkåren Norra Dalarna omfattas inte då de följer Mora Kommuns finanspolicy.

2.3.2.3.1 Koncernen

Den genomsnittliga kapitalbindningen inom koncernen uppgår till 3,74 (3,44) år. I den revidering som skedde av finanspolicyn i juni 2020 så höjdes gränsvärdet till 4-6 år. Därför kommer kommande ny belåning och omsättning av lån inom koncernen att ske till längre bindningstider och en ökad andel skall vara mellan 6-7 år och/eller 9+ år.

Räntebindningen inom koncernen är inom lägre delen av det beslutade intervallet 3-5 år då den är 3,24 (2,89) år och fokus framöver blir att binda räntorna på minst 3-5 år, men att också sträva efter lån med räntebindning på 6-10 år.

Värde	Gränsvärden	2020-12-31	2020-08-31	2020-04-30	2019-12-31
Kapitalbindning	4,00 - 6,00	3,74	3,47	3,58	3,44
0-1	0,00 - 30,00	21,72%	21,41%	17,85%	17,19%
1-2	0,00 - 30,00	11,98%	20,86%	18,29%	22,60%
2-3	0,00 - 30,00	14,76%	9,25%	17,24%	11,05%
3-4	0,00 - 30,00	11,13%	5,92%	6,14%	14,09%
4-5	0,00 - 30,00	6,46%	13,28%	11,45%	11,57%
5-6	0,00 - 30,00	12,63%	8,36%	8,09%	5,25%
6-7	0,00 - 30,00	4,91%	9,06%	7,22%	7,30%
7-8	0,00 - 30,00	7,30%	0,00%	5,05%	5,11%
8-9	0,00 - 30,00	5,61%	5,58%	2,89%	2,92%
9-10	0,00 - 30,00	3,51%	6,27%	5,78%	2,92%
Räntebindning	3,00 - 5,00	3,24	3,11	3,12	2,89
0-1	10,00 - 30,00	35,47%	34,79%	34,60%	37,05%
1-2	10,00 - 30,00	9,87%	14,17%	10,64%	11,94%
2-3	10,00 - 30,00	12,65%	9,25%	15,07%	8,86%
3-4	10,00 - 30,00	5,80%	4,53%	4,69%	12,63%
4-5	10,00 - 30,00	5,05%	7,99%	5,96%	6,03%
5-6	0,00 - 20,00	9,82%	8,36%	8,09%	5,25%
6-7	0,00 - 20,00	4,91%	9,06%	7,22%	7,30%
7-8	0,00 - 20,00	7,30%	0,00%	5,05%	5,11%
8-9	0,00 - 20,00	5,61%	5,58%	2,89%	2,92%
9-10	0,00 - 20,00	3,51%	6,27%	5,78%	2,92%

Snittränta (%)	2020	2019	2018	2017	2016
	0,83	0,89	0,85	0,99	1,55

Koncernens totala låneskuld per 20201231 uppgår till: 713 (685) mkr och samtliga lån sker hos Kommuninvest. Jämfört med föregående år så ingår nu 25 % av Brandkåren Norra Dalarnas lån på 29 mkr, vilket motsvarar 7,3 mkr. Likvida medel uppgår till 46,8 mkr jämfört med 22,3 mkr i början av året.

2.3.2.3.2 Älvdalen Vatten och Avfall AB

Den generella trenden är att både ränte- och kapitalbindningen blir allt längre, vilket följer den reviderade finanspolicyns intentioner. Men precis som för övriga koncernen är fokus att ytterligare förlänga bindningstiderna och på så sätt minska ränterisker och re-finansieringsrisk. För räntebindning behöver andelen kapital där räntan är bunden i intervallet 0-3 år minska och istället öka inom 3-5 år och/eller 8-9 år, detsamma gäller för kapitalbindningen.

Värde	Gränsvärden	2020-12-31	2020-08-31	2020-04-30	2019-12-31
Kapitalbindning	4,00 - 6,00	3,81	3,26	2,98	3,31
0-1	0,00 - 30,00	21,95%	25,09%	19,85%	12,21%
1-2	0,00 - 30,00	11,15%	19,16%	16,41%	24,05%
2-3	0,00 - 30,00	20,21%	13,94%	27,48%	12,21%
3-4	0,00 - 30,00	7,67%	6,27%	6,87%	22,14%
4-5	0,00 - 30,00	3,48%	11,15%	8,40%	8,40%
5-6	0,00 - 30,00	10,45%	0,00%	3,82%	3,82%
6-7	0,00 - 30,00	5,23%	15,68%	11,45%	11,45%
7-8	0,00 - 30,00	11,15%	0,00%	5,73%	5,73%
8-9	0,00 - 30,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
9-10	0,00 - 30,00	8,71%	8,71%	0,00%	0,00%
Räntebindning	3,00 - 5,00	3,75	3,15	2,77	3,04
0-1	10,00 - 30,00	21,95%	33,10%	36,26%	28,63%
1-2	10,00 - 30,00	11,15%	11,15%	0,00%	7,63%
2-3	10,00 - 30,00	20,21%	13,94%	27,48%	12,21%
3-4	10,00 - 30,00	7,67%	6,27%	6,87%	22,14%
4-5	10,00 - 30,00	3,48%	11,15%	8,40%	8,40%
5-6	0,00 - 20,00	10,45%	0,00%	3,82%	3,82%
6-7	0,00 - 20,00	5,23%	15,68%	11,45%	11,45%
7-8	0,00 - 20,00	11,15%	0,00%	5,73%	5,73%
8-9	0,00 - 20,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
9-10	0,00 - 20,00	8,71%	8,71%	0,00%	0,00%

Snittränta (%)	2020	2019	2018	2017	2016
	0,57	0,62	0,66	0,99	1,71

2.3.2.3.2.1 Likviditet

Kassan uppgår per december till 24,4 mkr, vid början av året uppgick kassan till 31,3 mkr. Bolaget befinner sig under kommande år i en investeringstung period och därför behövs en relativt stor likviditetsberedskap.

2.3.2.3.2.2 Låneskuld

Låneskulden uppgår till 287 mkr och har ökat med 25 mkr under året. Vilket följer av de genomförda investeringarna.

2.3.2.3.3 Norra Dalarnas Lokaler AB

Kapitalbindningen har ökat marginellt under året, men samtidigt så blir det vissa variationer under året beroende på när exakt lån förfaller och rapportering sker.

Men även hos Norra Dalarnas lokaler är målet att förlänga bindningstiderna. Då primärkommunen har ett hyresavtal för nya Älvdalsskolan som baseras på den faktiska räntekostnaden så är det delvis primärkommunen som ansvarar för ökade räntekostnader. Därför skall ambitionen för de lån som löper ur framöver vara att förlänga dem för att nå en något längre snittbindningstid för räntan.

Både för kapital- och räntebindning behöver andelen som förfaller inom 0-1 år minska, ökningen bör ske inom intervallet 2-5 år, och eventuellt bortåt 8 år i vissa fall. Bolaget har fem lån (av totalt 18 st) på totalt 80 mkr som förfaller under 2021, så förutsättningarna för att ytterligare öka följsamheten av finanspolicyn är goda.

Värde	Gränsvärden	2020-12-31	2020-08-31	2020-04-30	2019-12-31
Kapitalbindning	4,00 - 6,00	4,00	3,94	4,28	3,98
0-1	0,00 - 30,00	26,32%	17,56%	14,31%	14,31%
1-2	0,00 - 30,00	6,58%	22,72%	25,97%	25,97%
2-3	0,00 - 30,00	7,89%	4,54%	4,54%	6,49%
3-4	0,00 - 30,00	13,16%	3,25%	3,25%	7,79%
4-5	0,00 - 30,00	6,58%	12,98%	12,98%	12,98%
5-6	0,00 - 30,00	13,16%	12,98%	6,49%	6,49%
6-7	0,00 - 30,00	6,58%	6,49%	6,49%	6,49%
7-8	0,00 - 30,00	6,58%	0,00%	6,49%	6,49%
8-9	0,00 - 30,00	13,16%	12,98%	6,49%	6,49%
9-10	0,00 - 30,00	0,00%	6,49%	12,98%	6,49%
Räntebindning	3,00 - 5,00	3,22	3,40	3,65	3,27
0-1	10,00 - 30,00	46,05%	33,79%	30,54%	37,03%
1-2	10,00 - 30,00	6,58%	19,47%	22,72%	16,23%
2-3	10,00 - 30,00	4,61%	4,54%	4,54%	6,49%
3-4	10,00 - 30,00	3,29%	0,00%	0,00%	4,54%
4-5	10,00 - 30,00	6,58%	3,25%	3,25%	3,25%
5-6	0,00 - 20,00	6,58%	12,98%	6,49%	6,49%
6-7	0,00 - 20,00	6,58%	6,49%	6,49%	6,49%
7-8	0,00 - 20,00	6,58%	0,00%	6,49%	6,49%
8-9	0,00 - 20,00	13,16%	12,98%	6,49%	6,49%
9-10	0,00 - 20,00	0,00%	6,49%	12,98%	6,49%

Snittränta (%)	2020	2019	2018	2017	2016
	1,15	1,17	1,02	0,99	1,60

Den relativt höga räntan beror på att bolaget har koncernens äldsta lån, bla ett på 20 mkr från 2014 med en ränta på 3,59 %. Bla det lånet löper ut 2021 vilket är positivt för koncernens ekonomi.

2.3.2.3.3.1 Likviditet

Per december 2020 uppgår kassan till 7,0 mkr, detta jämfört med 5,2 mkr 2019.

2.3.2.3.3.2 Låneskuld

304 mkr per sista december vilket är en minskning med 4 mkr under 2020.

2.3.2.3.4 Norra Dalarnas Fastighets AB

Jämfört med december 2019 är bindningstiderna längre, men kortare än i april 2020 detta påverkas mycket av när lånen faktiskt förfaller. Samtidigt är räntebindningen generellt låg inom fastighetsbranschen och variationer avseende räntekostnader mellan åren kan pareras genom underhållskostnader eller hyresintäkter.

Men för att följa den beslutade finanspolicyn krävs att en lägre andel av lånen har obunden ränta, idag har 33 % av lånen (38/115 mkr) obunden ränta.

2021 förfaller endast ett lån på 11,8 mkr, detta gör det svårt att under 2021 väsentligt påverka kapitalbindningen, detta kan dock göras 2022. Men däremot kan lån med rörliga ränta läggas om så att de hamnar i intervallet 1-5 år eller längre än 6 år, på sätt ökar räntebindningstiden.

Värde	Gränsvärden	2020-12-31	2020-08-31	2020-04-30	2019-12-31
Kapitalbindning	4,00 - 6,00	3,00	2,79	3,12	2,28
0-1	0,00 - 30,00	10,32%	23,91%	23,91%	36,26%
1-2	0,00 - 30,00	25,98%	18,26%	0,00%	10,26%
2-3	0,00 - 30,00	17,06%	7,57%	25,83%	20,61%
3-4	0,00 - 30,00	15,14%	12,61%	12,61%	12,61%
4-5	0,00 - 30,00	14,00%	20,26%	15,04%	15,04%
5-6	0,00 - 30,00	17,50%	17,39%	22,61%	5,22%
6-7	0,00 - 30,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
7-8	0,00 - 30,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
8-9	0,00 - 30,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
9-10	0,00 - 30,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Räntebindning	3,00 - 5,00	2,07	2,28	2,50	1,54
0-1	10,00 - 30,00	43,57%	43,91%	43,91%	56,26%
1-2	10,00 - 30,00	12,86%	5,22%	0,00%	10,26%
2-3	10,00 - 30,00	12,69%	7,57%	12,78%	7,57%
3-4	10,00 - 30,00	8,14%	12,61%	12,61%	12,61%
4-5	10,00 - 30,00	5,25%	13,30%	8,09%	8,09%
5-6	0,00 - 20,00	17,50%	17,39%	22,61%	5,22%
6-7	0,00 - 20,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
7-8	0,00 - 20,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
8-9	0,00 - 20,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
9-10	0,00 - 20,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Snittränta (%)	2020	2019	2018	2017	2016
	0,63	0,71	0,81	1,00	1,22

2.3.2.3.4.1 Likviditet

Kassan uppgår till 10,6 mkr jämfört med 0,2 mkr i början av året.

2.3.2.3.4.2 Låneskuld

Låneskulden uppgår till 114 mkr, vilket är en minskning med 0,7 mkr under året.

2.3.2.3.5 Älvdalens primärkommun

Vid årsskiftet uppgick primärkommunens likviditet till 2,8 mkr, vid årsskiftet 2019 var den -17,0 mkr. Under sommaren har kommunen erhållit betalning för de extra statsbidrag som beslutats under året och exklusive dessa statsbidrag har kommunen en negativ avvikelse för skatteintäkterna, detta innebär att under 2021 skall kommunen betala tillbaka detta (9,8 mkr) till staten.

Även det faktum att den kommunala fastighetsavgiften erhålles 12 månader i efterhand löpande gör att kommunens likviditet inte förbättras i takt med den höjda intäkten för detta under 2021, utan den positiva likviditetseffekten erhålles först december 2022.

Nettoinvesteringarna uppgår till 20,4 mkr av budgeterade 16,9 mkr.

Tack vare ett resultat på 12,7 mkr och en självfinansieringsgrad på 138 % har kassan ökat.

2.3.2.3.5.1 Leasing

Enligt beslutad finanspolicy får leasing enbart ske för fordon och leasingavtal skall tecknas av ekonomichef. Idag finns minst 20 st olika leasingavtal för Ipads, kaffemaskiner, betalterminaler, städmaskiner, larm, kopiatorer, mm. Avtalen är tecknade med 10 olika leasingbolag, där endast Nordea är upphandlade. De avtalen är inte tecknade av ekonomichef, men i vissa fall förankrade. Den totala kostnaden 2020 för dessa leasingavtal var 1,7 mkr.

Under 2021 kommer fokus vara att informera om gällande policy för leasing och vad leasing innebär, men sannolikt även att föreslå ändringar kring vad som får leasas.

2.3.2.3.6 Brandkåren Norra Dalarna

Under 2020 har förbundet förvärvat tillgångar av medlemskommunerna, detta har gjorts med lån. De totala lånen uppgår till 7,2 mkr för Älvdalens del och motsvarar 25 % av förbundets lån. Detta har förbättrat primärkommunens likviditet. Förbundet följer Mora kommuns finanspolicy. Men hade vid årsskiftet en ränte- och kapitalbindning på 1,78 år och en snittränta på 0,38 %

2.3.3 Hållbarhetsredovisning

Älvdalens kommun arbetar för ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekologiskt, socialt som ekonomiskt. Vi ser möjligheter att utveckla och på ett hållbart sätt kunna bruka våra unika naturområden. Kommunen är aktiv för att främja övergång till energikällor som inte bidrar till växthuseffekten samt använda mer ekologiska/närproducerade livsmedel.

2021-2022 Kommer Älvdalens kommun att ta fram en ny vision som skall gälla från och med 2023.

Social hållbarhet

Vi ska vara en omtänksam kommun där alla människor känner sig trygga och välkomna. Våra medborgare är vår viktigaste resurs. Vi ska vara en bra kommun att leva i för människor i alla livets skeden. Vi skapar en positiv samtalston och ett öppet samverkans klimat genom en aktiv medborgardialog. Vi ska stå för tolerans och jämställdhet. Vi ska vara en kommun som präglas av mångfald. Vi ska vara en kommun med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla medborgare.

För att nå detta arbetar kommunen bland annat för att kommunens medborgare skall känna sig trygga, ha insyn och inflytande i kommunen samt för att möjliggöra egen försörjning.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet skall nås både för kommunens verksamhet och även för dess invånare. För kommunens del innebär det att bland annat ha en effektiv verksamhet och att varje generation skall bära kostnaderna för sin offentliga konsumtions. Detta ingår i kommunens finansiella mål samt målet om effektiv förvaltning.

Ekologisk hållbarhet

Kommunkoncernen har ett flertal åtaganden för att uppnå ekologisk hållbarhet, detta ryms inom kommunens mål om att vara en Grön kommun. Kommunen har idag bland annat över en tredjedel ekologisk eller närproducerad mat, 100 % grön el och en ökande mängd solceller.

Älvdalens kommun skapar genom lokalproducerad mat såväl ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19

Covid-19 har påverkat alla delar av verksamheten under 2020.

2020 präglades av den världsomfattande pandemin och effekterna av pandemin kommer vi förmodligen att få leva med under längre tid framöver.

Stora insatser har gjorts för att under den pågående pandemin ge de äldre en så god och säker vård och omsorg som möjligt, Många medarbetare har arbetat under extremt stor press, upplevt rädsla och utsatt sig själv och sina familjer för betydande risker. De har gjort sitt yttersta för att tillgodose vård och omsorgstagarnas behov och fått verksamheten att fungera. Medicinskt ansvarig sjuksköterska i nära samverkan med enhetscheferna arbetat hårt för att finna lösningar och säkerställa att rutiner har följts i en utomordentlig svår situation där också bristen på

skyddsmaterial initialt var ett hot. Som en del i att förstärka tryggheten har enhetscheferna turats om att ha beredskap under helger. Samverkan med primärvården och regionen har fungerat bra och allt detta sammantaget gjorde att vi lyckades hålla smittan borta från alla förvaltningens verksamheter.

Gymnasieskolan har bedrivit distansundervisning, skolorna har haft hårdare riktlinjer kring barns närvaro, personal har arbetet hemifrån i stor utsträckning när det är möjligt, möten med brukare har hållits digitalt inom bla IFO, verksamheter inom kultur- och fritid har stängts under slutet på året.

I samband med Covid-19 utbrottet så har mycket tid och kraft i vår organisation har lagts för att göra allt enligt myndigheternas krav på oss. All personal från förskolan till åk 9 har verkligen hjälpt till för att göra skolmiljön optimal utifrån våra förutsättningar.

Under året har skatteutvecklingen varit enormt osäker och staten har beviljat stora statsbidrag, den kraftiga negativa ekonomiska utvecklingen avseende skatteintäkter har i stor utsträckning uteblivit och kommunen har tack vare statsbidragen högre skatteintäkter 2020 än budgeterat.

I början av 2021 har kommunen börjat vaccinera och förhoppningsvis kommer Covid-19 att ha en mindre betydelse för verksamheten framöver.

Ungas mående

Inom elevhälsan har Barn- och utbildningsförvaltningen jobbat med att rekrytera personal och där har det utökats med skolsköterska och kurator vilket har gett bättre stöd till elever och lärare.

I samarbete med vård och omsorg har även en föräldrautbildning startat upp.

Ungdomsmottagningarna i våra kommuner i Dalarna har ändrat sitt sätt att arbeta och numera erbjuder man digitala tjänster. Nya samverkansavtal med regionen är på gång och man arbetar även med att få till en sammanhållen barn- och ungdomshälsa från de minsta barnen till de äldsta.

Dessa satsningar behövs för att möta utmaningarna med ungas hälsa, speciellt med anledning av Covid-19

Satsningar på utbildning

Likvärdig skola har varit målarbete under året och har genomsyrat det mesta av vårt arbete inom skola och förskola. Grundskolan har haft några områden där skolinspektionen har haft synpunkter på ifrån tidigare inspektion. Nu har vi åtgärdat detta och fått godkänt på samtliga områden. Ett område som inte var bra enligt skolinspektionen var hur vi nyttjade skolbiblioteket på Älvdalsskolan.

Två stora satsningar inom förvaltningen har varit nya Älvdalsskolan samt förskolans flytt till skolan i Särna.

Buskoviusskolan har tyvärr inte fått den invigning som vi tänkt oss beroende på Covid-19. Vi får istället se fram emot den under nästa år.

Även övriga grundskolor har fått förbättrade utemiljöer vilket har uppskattas av barn samt pedagoger. Nästa år får vi inom förvaltningen ha fokus på förskolorna när det gäller utemiljö.

För att utveckla skolan och även förskolan har vi sökt och även fått bidrag från Skolverket när det gäller lärarlönelyftet till ca 40 lärare samt erbjuda försteläraryuppsättningen till 10 lärare. Dessa bidrag möjliggör kvalitetshöjning inom hela vår verksamhet.

Gymnasiesamverkan

Gymnasienämnden har under året arbetat med att få en budget i balans. En extern genomlysning beställdes och genomfördes under våren av Public Partner. Processen startade i arbetslagen utifrån att gymnasienämnden ville få in synpunkter från medarbetarna på Mora gymnasium. Gymnasienämnden har utifrån genomlysningen och processen i arbetslagen tagit fram en handlingsplan för ökad måluppfyllelse och en budget i balans. Gymnasienämnden har ett fortsatt arbete att göra under 2021 för en budget i balans och ökad måluppfyllelse.

Digitalisering

COVID-19 har gett en skjuts till mer digitala möten både för personalen men även inom äldreomsorgen, mindre resande, ökat fokus på digitalhantering av papper och avtal.

Digitalisering och införande av välfärdsteknik har under pågått enligt framtagna handlingsplan, taligenkänning, processkartläggning inför ansökan om försörjningsstöd och succesiv övergång från klient till webbaserat verksamhetssystem.

Äldreomsorg

Kostenheten har under året 2020 slutat tillverka kylda matlådor för leverans till hemmaboende med hemtjänst. Under 2020 har Vård- och omsorgsarbetet försökt att arbeta med schemaändringar, arbetet har kraftigt påverkats av Covid-19, men är ett fortsatt prioriterat arbete.

Investeringar

Kommunen har fortsatt att bygga ut stadsnätet för att fler skall få tillgång till minst 100 Mbit/sekund, vid utgången av året hade 87 % av alla hushåll tillgång till detta. Speciellt under pandemin har detta varit nödvändigt för invånare, företagare, skolelever, anställda, besökare, m.fl.

Investeringar inom vatteninfrastruktur har varit omfattande under flera år och så även 2020. Vatteninfrastruktur är ett investeringsområde som under kommande 15 år kommer att kräva stora satsningar och därmed även ökad låneskuld och ökade taxor.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I detta avsnitt redogörs för styrning av den kommunala koncernen, ansvarsfördelning mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelse, utskott, nämnder, bolag, mm.

Vidare beskrivs ansvarsfördelning mellan politiker och tjänstepersoner.

2.5.1 Ansvarsstruktur

I Älvdalens kommun skall den kommunala koncernen vara den övergripande styrorganisationen. Detta innebär ytterst kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunala bolag, utskott och gemensamma nämnder. Organisationsöversikten framgår av avsnittet Kommunkoncernens organisation.

Kommunfullmäktige

Fastställer övergripande visioner, mål, planer och uppdrag. Detta görs med budget, kommunplan, översiktsplan, ägardirektiv samt tillsättande av ledamöter i kommunstyrelsen och bolagsstyrelser.

Fullmäktige godkänner också delårsrapporten, årsredovisningen och beviljar styrelser och nämnder ansvarsfrihet. Vidare beslutar kommunfullmäktige om budgetramar för kommunstyrelsen och kommunens investeringsram. Några beslut om kommunala bolags budgetar och verksamhetsplaner tas inte av Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen

Utser ledamöter till utskott och leder och följer upp kommunens verksamheter och bolag.

Lämnar förslag till kommunplan samt ansvarar för verksamhet, ekonomi och internkontroll. Vidare beslutar kommunstyrelsen om riktlinjer för hur förvaltningarna skall arbeta.

Utskott, nämnder och bolagsstyrelser

Älvdalens kommun har genom kommunstyrelsen tre utskott som bereder ärende till kommunstyrelsen och beslutar i frågor enligt kommunstyrelsens delegationsordning.

Utskottens, nämndernas och bolagsstyrelsernas uppgift är att utveckla respektive verksamhet, följa lagar och riktlinjer och verkställa kommunfullmäktiges beslut.

Stiftelser

Kommunen är också stiftare till flera olika stiftelser. Den största är Stiftelse Idre fjäll där kommunen är medstiftare med friluftsförande. Inflytande sker genom styrelseplatser där kommunen har en majoritet. Dock sker styrning framförallt utifrån stiftelselagstiftning och den roll styrelsen har i stiftelsen.

2.5.2 mål, budget och uppföljning av koncernen

Kommunens styrning sker utifrån Visionen:

”Med urkraft hämtad ur natur och kultur skapar vi en växande, varm och välkomnande kommun”.

För att uppnå visionen har kommunen formulerat fyra stycken externa målområden och tre stycken interna. Kommunen skall vara välkomnande, varm, grön och växande samt ha en effektiv förvaltning, välmående personal och hålla hög kvalitet.

Till samtliga åtaganden finns mål kring exempelvis invånarnöjdhet och för att nå dessa mål tas aktiviteter fram för att öka måluppfyllelsen.

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande åtaganden och målområden, medan respektive utskott formulerar åtaganden till respektive förvaltning och därigenom till enheterna.

De fyra externa och tre stycken interna målområdena ligger sedan till grund för huruvida kommunen har bedrivit verksamheten enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning och där ansvarar kommunfullmäktige för att ange om målen är uppfyllda.

Utöver verksamhetsmål har kommunen två stycken finansiella mål och kommunkoncernen ytterligare en.

Samtliga mål följs upp löpande, men framförallt i delårsrapporten som upprättas per augusti månad och i årsredovisningen.

Kommunfullmäktige beslutar om årsredovisningen och ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter samt för bolagsstyrelsen.

2.5.3 Uppsiktsplikt och internkontroll

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen har enligt kapitel 6 i kommunallagen uppsiktsplikt över kommunalverksamhet inklusive helägda kommunala bolag.

Uppsikten innebär att ta fram förslag till budget, flerårsplanering kring verksamhet och ekonomi, ägardirektiv till bolagen. Tjänstepersoner ansvarar i sin tur för att ta fram förslag till respektive utskott som i sin tur skickar förslag till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt innebär bland annat att de ansvarar för analyser och beslut kring avvikelser mot beslutade planer, exempelvis prognostiserade ekonomiska underskott inom förvaltningarna.

Under året har en löpande ekonomisk rapportering skett till kommunstyrelsen, förvaltningarnas och kommunstyrelsens totala underskott har varierat under året, men slutade tillslut på -1,0 mkr. Några väsentliga åtgärder har inte vidtagits under året, det beroende på osäkerheten på skattesidan samt att åtgärder inom Vård- och omsorgsförvaltningen inte bedömdes kunna genomföras under året pga Covid-19 och den belastning det hade inneburit på organisationen.

Internkontroll

Kommunstyrelsen har den övergripande uppsiktsplikten för internkontrollen inom kommunen, på tjänstepersonssidan har Ekonomienheten det ansvaret som i sin tur samlar in uppgifter från förvaltningarna utifrån den internkontrollplan kommunstyrelsen årligen fastställer.

Internkontrollplanen följs upp vid delårsbokslutet per augusti samt vid årets slut i en separat rapport.

2.5.4 Centrala styrdokument

Älvdalens kommunkoncern har ett flertal styrdokument som styr såväl den politiska viljan, ambitioner, riktlinjer för utförande, mm.

Det viktigaste styrdokumentet är kommunplanen som upprättas årligen för kommande tre år och beslutas av kommunfullmäktige i juni och vid behov revideras för beslut i oktober-november. I kommunplanen anges verksamhets- och ekonomiska mål samt budget för hela kommunen. Bolagens budgetar ingår i nuläget inte i detta utan beslutas av respektive bolagsstyrelse. Därmed finns inte heller någon koncernbudget.

Utöver en driftbudget beslutas också investeringsramar av kommunfullmäktige och de enskilda investeringarna av kommunstyrelsen, kassaflödesbudget finns i dagsläget inte för kommunen.

I juni 2020 beslutade kommunfullmäktige om en reviderad finanspolicy, som framöver gäller hela koncernen. I den anges bland annat riktlinjer för ränte- och kapitalbindning, hantering av leasing samt uppföljningsansvar mellan tjänstepersoner och politiker.

Nedan följer en lista på några av kommunens viktigaste styrande dokument.

Övergripande

Delegationsordning (2020)

Kommunplan, inkl. investeringsplan (årliga beslut)

Ägardirektiv (KF 2014)

Personal

Alkohol-, drog-, och tobakspolicy

Arbetsmiljöpolicy

Chefs- och medarbetarpolicy

Friskvårdspolicy

Lönepolicy

Pensionspolicy

Personalförsörjningspolicy

policy om mutor och bestickning

policy om rehabilitering

policy om representation

Riktlinjer för rekrytering

Ekonomi

Riktlinjer för påminnelse och inkassohantering (KS 2020)

Attestreglemente (KF 2018)

Finanspolicy (KF 2020)

Riktlinjer för ekonomistyrning (KF 2018)

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv (KF 2018)

Riktlinjer för inköp- och upphandling (KF 2019)

Riktlinjer för försäljning av kommunal lös egendom (KS 2017)

IT

Policy för informationssäkerhet och dataskydd

Policy for IT-säkerhet

Teknisk verksamhet

Riktlinjer för exploateringsavtal och markanvisning (KS 2019)

Riktlinjer för handläggning av enskilda avlopp (KS 2018)

Riktlinjer kommunala vägar

Mål och riktlinjer för bostadsförsörjningsprogram

Översiktsplaner

Lokalförsörjningsplan (2016)

Kultur och fritid

Riktlinjer föreningsstöd

Riktlinjer för sponsring (KS 2017)

Barn och utbildning

Vård och omsorg

Riktlinjer gällande tillämpning och handläggning för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt (KS 2019)

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I detta avsnitt redogörs för Älvdalen kommuns finansiella ställning. Bedömningen utgår ifrån ett koncernperspektiv för att skapa möjlighet till jämförelse mellan kommuner, oavsett hur kommuner väljer att organisera sig. Bedömningen baseras på utveckling bakåt i tiden samt innevarande år och även kommande års förutsättningar.

Det är ytterst kommunfullmäktige som beslutar om vad som är god ekonomisk hushållning för kommunen och därför är de mål som kommunfullmäktige beslutat om de viktigaste måtten på om kommunkoncernen har en god ekonomisk hushållning. För att ha en god ekonomi är det inte tillräckligt att ha låga kostnader, högt driftresultat, lite investeringar och låg skuldsättning, utan även hur verksamheten bedrivs och skicket på anläggningar och där tillhörande underhållsskuld. Därför utgår bedömningen inte enbart utifrån finansiell måluppfyllelse, utan också den verksamhetsmässiga måluppfyllelsen för de mål kommunfullmäktige beslutat om.

Den ekonomiska ställningen baseras därmed på måluppfyllelsen under året, men även utifrån utvecklingen av ekonomiska nyckeltal inom kommunkoncernen.

2.6.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller regionen. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

En tumregel som finns i kommunsektorn för god ekonomisk hushållning är att resultatet ska uppgå till 2% av skatteintäkter och generella statsbidrag.

God ekonomisk hushållning förutsätter därför överskott över tiden. Överskott behövs för att

- Finansiera kommunens investeringar
- Finansiera de pensionsrättigheter som anställda intjänat före 1998 i kommunen
- Hantera oväntade händelser eller sämre tider

Utifrån kriterierna för god ekonomisk hushållning är följande tre stycken mål framtagna för planeringsperioden 2020-2022.

Såväl primärkommunens som koncernens resultat skall uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Primärkommunens investeringar skall vara självfinansierade till 100 %.

Under 2020 beslutade kommunfullmäktige att avskaffa målet om att minska koncernens låneskuld med 1200 kr/invånare årligen. Bakgrunden är de stora investeringsbehov som finns inom framförallt vattenverksamheten som bedrivs av Älvdalen Vatten och Avfall AB.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart överskott i driftbudgeten eller god budgetföljsamhet hos förvaltningarna och nämnder, utan även god kvalitet i verksamheten. Därför har kommunen fyra externa målområdena: Den välkommande, varma, växande och gröna kommunen, till dessa finns åtaganden som i sin tur mäts och utförs i form av aktiviteter. Utöver de fyra externa målområdena finns tre interna målområden: Effektiv förvaltning, personal och kvalitet med liknande styrning och struktur.

För att kommunens skall anses ha god ekonomisk hushållning skall alltså de sju målområdena uppfyllas samt de finansiella målen.

2.6.1.1 Uppföljning verksamhetsmässiga mål

I uppföljningen färgsätts måluppfyllanden med färgerna grön, gul eller röd.

- Grön färg innebär att strategiskt mål eller åtagande är uppfyllt under året.
- Gul färg innebär att strategiskt mål eller åtagande delvis är uppfyllt under året.
- Röd färg innebär att strategiskt mål eller åtagande ej är uppfyllt under året.

2.6.1.1.1 Den välkommande kommunen

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
<i>Alla medborgare i Älvdalens kommun trivs och känner stolthet över vår kommun. Vi formar en kommun för både våra medborgares och besökandes bästa. Det innebär tillgång till god kommunal service som ständigt utvecklas och anpassas efter medborgarnas och besökandes behov i våra tre kommundelar. Vi både värnar och vill utveckla vårt unika kulturliv med våra språk och olikheter. I Älvdalens kommun välkomnar vi alla nya medborgare.</i>	2 av 3 åtaganden mäts inte under 2020, men antalet e-tjänster ökar och kommer sannolikt att öka än mer närmaste åren.	

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Medborgare ska vara nöjda med kommunens service och verksamheter (Nöjd-Medborgare-Index, skala 1-100)	Mäts 2021		—
Antal e-tjänster som tillhandahålls av kommunen jämfört med året före	E-plattform har införts och de första e-tjänsterna har kommit på plats.	ökar	ökar
Medborgare ska vara nöjda med bemötande från kommunens personal (Skala 1-10)	Mäts 2021		—

2.6.1.1.2 Den varma kommunen

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
<i>Vi ska vara en omtänksam kommun där alla människor känner sig trygga och välkomna. Våra medborgare är vår viktigaste resurs. Vi ska vara en bra kommun att leva i för människor i alla livets skeden. Vi skapar en positiv samtalston och ett öppet samverkansklimat genom en aktiv medborgardialog. Vi ska stå för tolerans och jämställdhet. Vi ska vara en kommun som präglas av mångfald. Vi ska vara en kommun med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla medborgare.</i>	2 av 4 åtaganden mäts inte under året. Men arbetet med barnkonventionen har prioriterats och även om inte någon formell medborgardialog har skett så har allmänheten haft inflytande i bland annat centrumutvecklingen i Idre.	

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Medborgare ska känna sig trygga i kommunens (Nöjd-Region-Index, skala 1-100)	Mäts 2021		—

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Medborgarna ska känna sig nöjda med inflytandet i kommunen (Nöjd-Inflytande-Index, skala 1-100)	Mäts 2021		■
Antal medborgardialoger/år.	Någon allmän dialog har ej skett. Däremot ett antal avseende centrumutveckling Idre.	minst 1st	1st ●
I samband att barnkonventionen blir svensk lag ska den säkerställas på alla nivåer inom kommunens verksamheter och ett barnrättsbaserat synsätt ska genomsyra alla verksamheter. Artikel 2, 3, 6 och 12.	Beslut tagit om att samtliga tjänsteskrivelser skall innehålla redovisning av hur barnperspektivet beaktas. Utbildning i Barnkonventionen har skett.	100%	100% ●

2.6.1.1.3 Den gröna kommunen

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
<i>Älvdalens kommun arbetar hela tiden för ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekologiskt, socialt som ekonomiskt. Vi ser möjligheter att utveckla och på ett hållbart sätt kunna bruka våra unika naturområden. Kommunen är aktiv för att främja övergång till energikällor som inte bidrar till växthuseffekten samt använda mer ekologiska/närproducerade livsmedel.</i>	Måluppfyllelsen för detta strategiska mål är god. Det behövs mer laddstolpar, men kommande år är fokus att få näringslivet att ta ett större ansvar för allmänhetens tillgång till laddstolpar. Även statlig medfinansiering har aviserats.	●

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Andel hybrid- och elbilar i drift i koncernen (%).	Kommunkoncernen har per sista december 3 st el- eller hybridbilar. från mars 2021 ökar det till 4 st.	minst 5%	4% ◆
Antal laddningspunkter totalt för el för koncernens bilbestånd (st).	Inga ytterligare laddningspunkter har upprättats under året, därmed är antalet 8 st.	minst 10st	8st ◆
Antal laddningspunkter totalt för el för allmänheten.	Inga ytterligare laddningspunkter har upprättats av kommunen. Näringslivet har upprättat ett antal laddningspunkter. Till 2021 är målet avskaffat.	minst 6st	5st ◆
Andel kravmärkta, ekologiskt/fairtrade och eller lokalproducerade livsmedel i koncernens verksamheter (%)	Utfall eko och närproducerat året 2020 uppgår till 37%.	minst 35%	37% ●
Fossilfri uppvärmning av samtliga koncernfastigheter (% av kvadratmeter).	Andelen fossilfri uppvärmning uppgår till 85 %	minst 85%	85% ●
Andel grön el i koncernen.	Andelen grön el som förbrukas är 90 %	minst 65%	90% ●
Antal nya kvadratmeter solceller per år i koncernen.	utfallet är 100 kvadratmeter nya solceller.	minst 100	100 ●

2.6.1.1.4 Den växande kommunen

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
<i>Älvdalens kommun ska vara en attraktiv besöks-, företags- och bostadskommun. Vi bidrar till att fler jobb skapas och att fler vill besöka, bo och leva i Älvdalens kommun. Vi ska skapa förutsättningar för goda kommunikationer, för såväl resande, gods som datatrafik. Vi vill i dialog med näringslivet skapa goda förutsättningar för näringslivets</i>	Generellt är måluppfyllelse god, men arbetet med fördjupade översiktsplaner behöver påbörjas.	◆

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
utveckling i vår kommun. Vi ska ha aktuella planer för etablering av företag och bostäder.		

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Medborgare ska se kommunen som en bra plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index, skala 1-100)	Mäts 2021		■
Antal nya lägenheter i kommunen.		minst 8st	8st ●
Detaljplanlagd byggbar mark för industrier och bostäder	Älvdalens kommun har för närvarande verksamhetsmark till salu på industriområdet i Idre, Särna och Märback. Förfrågan har lämnats till Stora Enso om att köpa in ca 3,8 ha verksamhetsmark på industriområdet i Älvdalen. För att långsiktigt säkra beredskapen bör nytt område planläggas i Idre. Kommunen har mark för bostäder till försäljning i Idre, Särna och Älvdalen. I Idre är intresset stort och nytt område för bostäder bör planläggas snarast.	ja	ja ●
Fiberutbyggnad som medger minst 100 Mbit/s hastighet. (% av hushåll).	Vi har byggt Kåtilla, Loka, Karlsarvet/Månsta,	minst 90%	87% ◆
Ett bra näringslivsklimat enligt Svenskt Näringsliv (Betygsskala 1-6)	Påverkan av ökning av antal bygglov påverkar näringslivsklimatet: En ökning med antal bygglov med 56% från 2017 med samma antal personal gör att servicegraden sjunkit.	4	4 ●
Fördjupad översiktsplan Älvdalen påbörjas	Ej påbörjad		0% ■
Fördjupad översiktsplan Särna påbörjas	Ej påbörjad		0% ■

2.6.1.1.5 Effektiv förvaltning

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
Älvdalens kommuns verksamhet kännetecknas av ett såväl koncernövergripande som förvaltningsövergripande arbetssätt samt ett näringslivsfrämjande synsätt. Koncernen ska varje år ha ett ekonomiskt överskott. Vidare ska förvaltningarna eftersträva att rationalisera och effektivisera sin verksamhet och hålla sig inom tilldelad budgetram.	Koncernens når sitt finansiella mål, det andra rent finansiella målet kring minskning av låneskulden har under 2020 avskaffats.	●

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Kostnad för kommunens subventionerade lokaler skall minska jämfört med 2018.	Jämfört med 2018 har flera avtal setts över och kostnaderna har sjunkit.	minst -25%	-63 % ●
Koncernen har ekonomiskt överskott 2 % av skatter och bidrag	Koncernens resultat för året uppgår till 20 mkr. Har ändrat,	minst 2%	4% ●
Ökat antal resfria möten.	Målet bedöms som väl uppnått mycket m a a Corona. På sikt kan det också leda till	minst 15%	25% ●

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
	förändrade arbetssätt och att fler möten blir resfria även efter Corona. Kostnader för resor, bilersättningar, traktamenten, hotell och liknande har mer än halverats jämfört med augusti 2019. Exempelvis har hotellkostnaderna sjunkit från 143 tkr till 57 tkr.		

2.6.1.1.6 Personal

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
<i>Alla som arbetar i Älvdalens koncern gör det på uppdrag av våra medborgare. Medarbetarna ska ha förutsättningar för att ge medborgarna högsta tänkbara service. Älvdalens kommun är en bra arbetsgivare som skapar trygga arbetsplatser med god arbetsmiljö.</i>		

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Minskning av sjukfrånvaron jämfört med 2018 (6,1%)	Älvdalens kommun har under de senaste åren sänkt sina sjuktal, men för 2020 blev det en annan start på året med covid 19 som har gjort att, pga förklarliga skäl, sjuktalet ökat. Inom de verksamheter där hemarbete är möjligt har målet uppfyllts, bland annat inom Service- och utvecklingsförvaltningen där frånvaron uppgick till 5,4 %	max 5,7%	7,2%

2.6.1.1.7 Kvalitet

Strategiska mål	Kommentar	Måluppfyllnad
<i>Älvdalens kommun ska alltid hålla en hög kvalitet i sina verksamheter. Kvaliteten i verksamheten utvärderas kontinuerligt via olika typer av nyckeltal och undersökningar.</i>		

Åtagande	Kommentar	Mål 2020	Utfall
Våra valda kvalitetsmått utvecklas positivt jämfört med föregående år	Vi kan se att vi inom fler områden blir bättre. Kvaliteten inom förskolan förbättras. Måluppfyllelsen för våra elever förbättras och även andra mått förbättras, däremot har sjukfrånvaron ökat pga Covid-19	ja	ja

2.6.1.1.8 Samlad målanalys

Fem av sju mål nås helt, medan ett nås delvis och personalmålet nås inte. Så generellt är måluppfyllelsen god. Målet som inte nås fullt ut är den om en växande kommun, där behöver arbetet med fördjupade översiktsplaner intensifieras. Bredbandsutbyggnaden fortgår och de långsiktiga målen kommer att nås tack vare omfattande investeringar.

Sjukfrånvaron var hög under året, men är svår att analysera pga. Covid-19. Till 2022 har flera nya personalmål tagits fram och under 2021 sätter arbetet igång med att nå dessa mål 2022.

2.6.1.2 Uppföljning finansiella mål

Finansiellt mål, Koncernen

Mål	Utfall	Måluppfyllnad %
Under planeringsperioden (2020-2022) ska det genomsnittliga resultat, i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämnings, uppgå till lägst 2 %	4 %	200 % ●

Finansiellt mål, Kommunen

Mål	Utfall	Måluppfyllnad %
Under planeringsperioden (2020-2022) ska det genomsnittliga resultat, i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämnings, uppgå till lägst 2 %	2,6 %	130 % ●
Kommunens investeringar ska i sin helhet finansieras med egna medel. Egna medel definieras avskrivningar + årets resultat.	138 %	138 % ●

Kommunens resultat uppgår till 12,7 mkr. Överskottet beror huvudsakligen på tre faktorer.

1. Dels att skatteintäkterna ökade tack vare generella statsbidrag (13,3 mkr) under året med anledning av Covid-19 var högre än de uteblivna skatteintäkterna (-7,8 mkr) pga. de ekonomiska effekterna av Covid-19.
2. Det kommunala kostnadsutjämningsystemet förändrades 2020 vilket ökade kommunens intäkter med ca 8 mkr.
3. Samt att anslutningsintäkterna för stadsnätet uppgick till 6,9 mkr. Anslutningsintäkterna avser intäkter när hushåll och företag ansluter sig till kommunens stadsnät, hela intäkten bokförs löpande utifrån fakturering, medan kostnaden för byggnationen av nätet fördelas (skrivs av) under 20 år.

Koncernens resultat uppgår till 20,0 mkr. Precis som 2019 så går bolagen och kommunen med överskott. Brandkåren Norra Dalarnas resultat uppgår till +50 tkr, men beror på att medlemskommunerna täckt underskott på 2,6 mkr.

2.6.1.3 Avstämning av ägardirektiv

Utöver finansiella mål finns ägardirektiv för respektive bolag. För Norra Dalarnas Lokaler AB och Norra Dalarnas Fastighets AB fastställer ägarbolaget Norra Dalarnas Fastighets- och infrastruktur AB avkastningskrav på respektive bolag, detta bolag ägs i sin tur av Älvdalens kommun.

Norra Dalarnas Lokaler AB når inte målet om 10 % soliditet, under 2020 har kommunfullmäktige beslutat om en amorteringsplan för bolaget, detta i kombination med fortsatta överskott leder på sikt till att målet kan nås.

Precis som lokalbolaget så har fastighetsbolaget en positiv trend för soliditeten tack vare goda resultat och kommer även kommande år uppnå det uppsatta målet.

Infrastrukturbolaget innehåller de ovan nämnda bolagen och nåt sitt mål tack vare fastighetsbolagets starka ställning.

Älvdalen Vatten och Avfall AB:s soliditet sjunker succesivt i takt med stora investeringar och

ökad låneskuld. Samtidigt är de juridiska möjligheterna begränsande inom verksamheten att gå med överskott. Kombinerat med stor underhållsskuld och att den statliga finansieringen helt upphört jämfört med när nätet byggdes så minskar soliditeten.

Det är därför väsentligt att taxor höjs i takt med kostnaderna och underskott därmed undviks. En allt för låg soliditet innebär en risk för att skattekollektivet behöver finansiera VA-kollektivet genom aktieägartillskott.

Ägardirektiv avseende soliditet (%)	Mål	utfall 2020	Utfall 2019
Norra Dalarnas Lokaler AB	10	4,1	3,6
Norra Dalarnas Fastighets AB	30	36,3	34,2
Norra Dalarnas Infrastruktur AB (koncern)	10	17,2	16,1
Älvdalen Vatten och Avfall AB	3,5	5,4	5,4

2.6.2 Ekonomisk ställning

I detta avsnitt presenteras kommunens och kommunkoncernens ekonomiska ställning och utveckling de senaste fem åren. Det sker bland annat utifrån utveckling avseende soliditet, skuldsättning, mm.

2.6.2.1 Eget kapital

Primärkommunens soliditet har förbättrats från -39 mkr 2011 till 68 mkr vid utgången av 2020, det motsvarar en ökning med 108 mkr senaste 10 åren. Förbättringen beror på att den totala pensionsskulden minskar och ackumulerade överskott samt förändrade redovisningsregler.

Under 2020 har kommunens egna kapital ökat kraftigt då de tidigare inkomsterna för anslutningar till stadsnätet nu bokförs direkt mot eget kapital. Detta förbättrade kommunens egna kapital med 17 mkr, samtidigt innebär detta allt annat lika 17 mkr sämre resultat de kommande 15-20 åren. Detta då dessa inkomster skulle bokföras som intäkter i resultaträkning för att delvis matchas mot avskrivningskostnaderna.

Årets resultat på 12,7 mkr för primärkommunen (20 mkr för koncernen) förbättrar också det egna kapitalet, men även där är anslutningsintäkterna en stor orsak då de uppgår till 7 mkr. Dessa intäkter kommer under åren 2020-2024 uppgå till bortåt 20 mkr och kommer därmed kraftigt förbättra de kortsiktiga resultaten och därmed det egna kapitalet. Medan kostnaderna för stadsnätet i form av avskrivningar kommer succesivt under 2020-2045.

Eget kapital (mkr)	2020	2019 justerad	2019	2018	2017	2016
Primärkommunen, inkl. ansvarsförbindelse	68	57	40	25	10	13
Primärkommunen, exkl. ansvarsförbindelse	224	211	195	183	179	185
Koncernen, inkl. ansvarsförbindelse	88	69	52	32	22	24

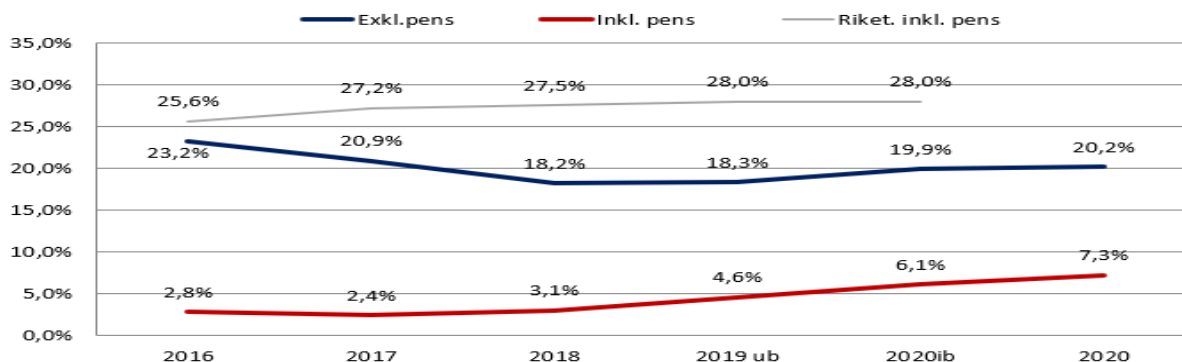
2.6.2.2 Soliditet

Soliditet anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

För 2020 anges både ingående värde som skiljer sig för utgående värde 2019. Detta beror på förändring av redovisning av tidigare anslutningsinkomster som redovisas som eget kapital istället för skuld. Detta innebär en förbättring av soliditeten.

Koncernen

Soliditet, koncern

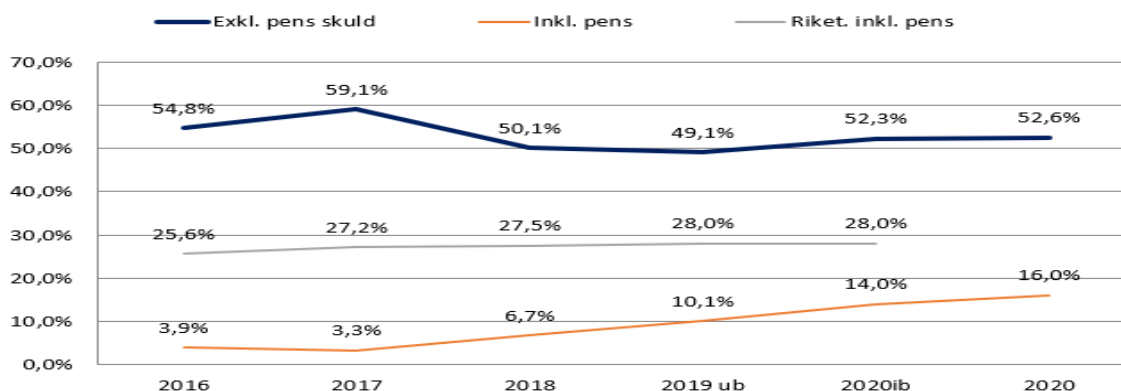
Koncernens soliditet inklusive primärkommunens ansvarsförbindelse för pensionsskulder har ökat på senare år. Men utan ansvarsförbindelsen sjunker den stadigt speciellt totalt sett inom bolagen och i synnerhet för Älvdalen Vatten och Avfall AB. Detta innebär alltså att en allt större andel av koncernens tillgångar är belånade.

Ett VA-kollektiv får normalt sett inte gå med överskott och pga. de stora investeringarna som till stor del sker med lån kommer koncernens soliditet att påverkas negativt.

Snittkommunkoncernen hade 2019 en soliditet inklusive ansvarsförbindelse på 28,0 % jämfört med Älvdalens 6,1 %.

Kommunen

Soliditet

För Älvdalens kommun så är 16 % av tillgångarna på 426 mkr finansierade med eget kapital, resterande 358 mkr är finansierat med lån, där den absoluta huvuddelen är olika former av pensionsskuld.

Primärkommunens soliditet har varit på stadig uppgång i 10 år inräknat ansvarsförbindelsen, detta då den succesivt minskar som följd av årliga utbetalningarna, men även tack vare positiva resultat.

Exklusive ansvarsförbindelsen är soliditeten lägre vid utgången av 2019 än tidigare år, detta då resultaten tidigare år inte varit tillräckliga sett till investeringarna. 2020 förbättras dock soliditeten kraftigt med anledning av att skulden (17 mkr) för anslutningsintäkter istället bokförs som eget kapital och ett överskott på 12,7 mkr samt att investeringarna har självfinansierats.

Trots den kraftiga förstärkningen av soliditeten under senare år så är primärkommunens soliditet fortfarande ungefär 50 % av rikets.

Kommunernas resultat 2020 är cirka 35 mdkr (18,6 mdkr 2019), vilket motsvarar 5,8 % av skatter och statsbidrag. Detta har inneburit att kommunernas soliditet exklusive ansvarsförbindelse ökat från 43,0 till 43,6.

2.6.2.3 Pensionsskuld

Nedan redogörs för primärkommunens totala pensionsförpliktelser, de kommunala bolagen försäkrar sina respektive pensioner och betalar därmed av dessa löpande. Det innebär att de inte har någon pensionsskuld.

Trots att kommunen löpande betalar ut ca 6,5 mkr/år ur ansvarsförbindelsen minskar den inte med mer än ca 3-5 mkr ett normalt år. Det beror på att den också räknas upp årligen. Den årliga utbetalningen belastar kommunens resultat och likviditet. Den årliga kostnaden motsvarar en skattesats på 22,14 % jämfört med dagens 22,79 % om denna kostnad inte fanns.

Generellt bör pensionsskulden totalt sett minska lite, men samtidigt ökar avsättningen, denna avsättning har ingen motsvarande tillgång idag så den kommer att belasta kommunens likviditet på sikt, men jämfört med ansvarsförbindelsen kommer den inte att påverka resultatet också.

Den upplupna kostnaden uppstår alltid, men betalas löpande av i mars efterföljande år, men sedan byggs en ny upplupen kostnad upp under året. Här kommer det dock inte att finnas någon resultat- eller likviditetsbelastning på sikt för tidigare intjäning.

För en långsiktigt god ekonomisk hushållning så bör kommunen finna en lösning på finansieringen av den löpande avsättning som idag sker. Detta genom att ha en motsvarande finansiell tillgång som kan matcha avsättningen alternativt betala av den kostnaden löpande.

Pensionsförpliktelser	2020	2019	2018	2017	2016
Avsättning, inkl löneskatt	38	34	30	27	26
Ansvarsförbindelse, inkl löneskatt	156	155	158	169	172
Upplupen kostnad	12	13	14	14	14
TOTALT	206	202	202	210	212

2.6.2.4 Investeringar

Primärkommunens investeringar har varit på en hög nivå sedan 2012 med anledning av byggande av stadsnätet.

Sedan 2020 bokförs anslutningsintäkter i driftredovisningen i stället för som investering vilket ökar på nettoinvesteringarna. Statsbidragen för utbyggnationen bokförs fortsatt som investeringsinkomster. Det är framförallt dessa två poster som orsakar skillnaden mellan primärkommunens netto- och bruttoinvesteringar.

Under 2019 uppgick bruttoinvesteringen för stadsnätet till ca 30 mkr, 2020 var det 14 mkr. Det är den enskilt största anledningen till att investeringsnivåerna sjunkit. På sikt behöver primärkommunens investeringsnivåer ner till nivåer omkring årets resultat (ca 10 mkr). Detta för att kunna använda avskrivningar till att finansiera amortering av pensionsskuld.

Kommunen har en viss underhållsskuld för primärkommunsägda lokaler, denna skuld på omkring 10 mkr kommer att börja betalas av 2021 genom upprustning av Älvdalens utbildningscentrum.

Åren 2017-2020 har byggnationen av nya Älvdalsskolan pågått och därför har

investeringsnivåerna varit högre än normalt inom Norra Dalarnas Lokaler AB.

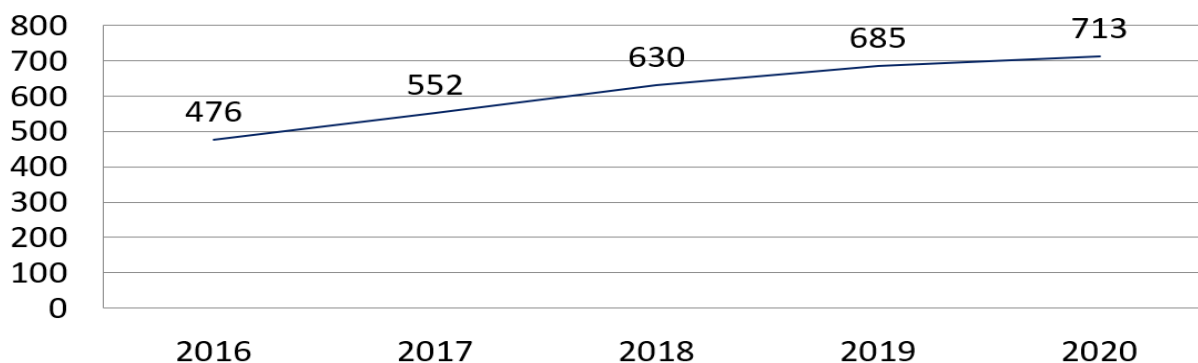
Bruttoinvesteringar (mkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Primärkommunen	24,7	42,3	29,0	23,1	24,3
Norra Dalarnas Lokaler AB	9,2	76,9	147,2	14,0	0,7
Norra Dalarnas Fastighets AB	6,1	21,2	22,3	1,0	7,7
Älvdalen Vatten och avfall AB	65,6	40,3	43,2	28,4	16,6
TOTALT	105,6	180,7	241,7	66,5	49,3
Primärkommunen netto	20,3	27,7	25,2	17,9	18,6

2.6.2.5 Låneskuld

Under perioden 2016-2020 har låneskulden ökat med 237 mkr (50 %) och uppgår nu till 713 mkr. Ökningen är i snitt 8,4 % per år, merparten av ökningen beror på byggnationen av nya Älvdalsskolan och investeringar inom VA.

Att låneskulden ökar beror på den låga självfinansieringsgraden inom koncernen som varit 35 % under perioden nedan, beräknat på bruttoinvesteringar. Inklusivt investeringsinkomster ökar kvoten till cirka 60 %, men resterande 40 % av investeringarna på 643 mkr lånefinansieras.

—Låneskuld koncernen

Låneskulden kan delas in i avgiftsfinansieradskuld för sådana skulder inom VA som finansieras med VA-taxa, fastigheter och bostäder som hyrs av andra än primärkommunen samt skattefinansierad skuld som avser de skulder som finns inom de kommunala bolagen där kommunen hyr verksamhetsfastighet samt eventuella skulder som primärkommunen har.

Då en relativt stor andel (40%) återfinns inom ÄVA så är det en skuld som inte belastar skattekollektivet, men likväl utgör en finansiell risk och belastning för koncernen. Både den totala skulden och ÄVA:s andel av koncernens skulder kommer att öka kommande år.

Nettokoncernskuld följer samma ökande trend, då skuldökningen sker för att öka anläggningstillgångar och inte finansiella tillgångar.

Kommunkoncernens primära långgivare Kommuninvest Ekonomisk förening använder nyckeltalet för bedömning och låneramar. Koncernens lånelimit är under 2020 höjd till 215 000 kr invånare, med 7000 invånare motsvarar det en skuld på totalt 1 500 mkr, det taket

beräknas inte räkna 2020-talet ut beroende på framförallt investeringar inom vattenverksamhet..

Nettokoncernskuld		2020	2019	2018	2017	2016
Nettokoncernskuld (mkr)	Älvdalen	1 072	1054	983	893	
Nettokoncernskuld/invånare (tkr)	Älvdalen	152 483	149 840	138 077	126 410	
Nettokoncernskuld/invånare (tkr)	Riket	i.u	90 829	87 138	82 937	81 906
Placering bland Sveriges kommuner (låg siffra=högre skulder)	Älvdalen	i.u	6	8	11	19

Självfinansieringsgrad (%)	2020	2019	2018	2017	2016
Koncernen	61	30	15	44	88
Kommunen	138	62,0	58,0	45,9	96,2
Snittkommunen		62,9	56,6	78,3	88,5

2.6.2.6 Likviditet

Kommunkoncernen

Likviditet har förbättrats under året, en anledning är att låneskulden ökat med 28 mkr. Kassen för koncernen uppgår till 46,8 mkr jämfört med 22,3 mkr i början av året. Denna ökning på 24,6 mkr beror framförallt på att låneskulden har ökat med 27,7 mkr. Detta innebär att utan nyupplåning hade kassen minskat med 3,1 mkr.

Likviditeten inom koncernen styrs till stor del utifrån Älvdalen Vatten och Avfall AB:s investeringsbehov, övriga juridiska organisationer klarar sin verksamhet utan nybelåning och kan även amortera i vissa fall.

Generellt finns en likviditetsberedskap för att klara den löpande verksamheten och investeringar sker i varierande grad med lånade medel.

Älvdalen Vatten och Avfall AB

Kassan uppgår per december till 24,4 mkr, vid början av året uppgick kassan till 31,3 mkr. Bolaget befinner sig under kommande år i en investeringstung period och därför behövs en relativt stor likviditetsberedskap.

Norra Dalarnas Lokaler AB

Per december 2020 uppgår kassan till 7,1 mkr, detta jämfört med 5,2 mkr 2019. Under året har bolaget också amorterat 4 mkr. Det är tidigare än enligt beslutad investeringsplan. Att kassan ökat trots amortering beror på överskott och självfinansieringsgrad på över 100 % avseende investeringar. Efter byggnation av ny skola är det också enligt plan att amortering sker framöver.

Norra Dalarnas Fastighets AB

Kassan uppgår till 10,6 mkr jämfört med 0,2 mkr i början av året. Orsakerna är positiva resultat och hög självfinansieringsgrad av investeringar. Bolaget har amorterat 0,7 mkr under året.

Älvdalens kommun

Vid årsskiftet uppgick primärkommunens likviditet till 2,8 mkr, vid årsskiftet 2019 var den - 17,0 mkr. Under sommaren har kommunen erhållit betalning för de extra statsbidrag som beslutats under året och exklusive dessa statsbidrag har kommunen en negativ avvikelse för skatteintäkterna, detta innebär att under 2021 skall kommunen betala tillbaka detta (9,8 mkr) till

staten.

Även det faktum att den kommunala fastighetsavgiften erhålles 12 månader i efterhand löpande gör att kommunens likviditet inte förbättras i takt med den höjda intäkten för detta under 2021, utan den positiva likviditetseffekten erhålles först december 2022.

Nettoinvesteringarna uppgår till 20,4 mkr av budgeterade 16,9 mkr.

Så tack vare ett resultat på 12,7 mkr och en självfinansieringsgrad på 138 % har kassan ökat.

2.6.2.7 Kostnadsutveckling

Nettokostnad (mkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Äldreomsorg	138,9	137,6	132,1	125,7	119,8
Individ och familjeomsorg	21,6	18,6	12,4	14,7	14,1
LSS	9,0	7,8	8,2	9,5	9,3
Arbete och integration	8,1	8,3	5,2	9,6	14,4
Övrigt vård- och omsorgsförvaltning	7,9	11,9	16,0	12,3	5,8
Förskola	25,2	25,6	25,8	26,5	25,4
Grundskola	79,3	76,6	75,2	73,7	66,6
Gymnasiesamverkan	42,6	41,3	36,1	34,5	31,1
Elevhälsa	5,2	4,9	4,9	5,8	6,5
Fritids	5,9	5,9	6,1	5,7	4,9
Övrigt barn och utbildning, bla. måltider	33,8	19,8	31,2	31,0	28,7
Kultur och fritid	25,2	25,0	25,5	23,7	25,1
Övrig samhällsutveckling	35,5	37,8	42,1	52,9	49,6
Gemensam verksamhet	34,8	32,0	26,6	25,1	27,1
Politik	5,7	5,9	8,4	9,1	7,2
TOTALT	478,7	459,0	456,6	460,0	436,0

I sammanställningen ovan ingår samtliga kostnader inklusive avskrivningar och internränta, men inte faktiska pensionskostnader utan schablonpåslag för sociala avgifter och pensioner.

2018 skatteväxlades kollektivtrafiken vilket sänkte kommunens kostnader med 6 mkr och skatteintäkterna med motsvarande. Ovan syns den minskade kostnaden under "övrig samhällsutveckling"

Äldreomsorg är generellt den verksamhet som ökat sina kostnader mest under perioden i kronor, detta beroende delvis på ökat antal äldre. Men även med anledning av förändrad schemaläggning, mm.

Individ- och familjeomsorg har haft en snabb kostnadsutveckling på senare år och är i procent den verksamhet som ökat sina kostnader mest. Detta följer en trend som även finns på riksnivå, jämfört med andra liknande kommuner har dock Älvdalen fortfarande relativt låga kostnader för verksamheten. Dock finns en bytande risk för kostnadsökningar inom verksamheten pga. ökad arbetslöshet, men även utifrån ungas mående och eventuell ökad social oro pga. Covid-19.

Grundskolans kostnadsökning beror framförallt på ökade lokalkostnader för Nya Älvdalsskolan.

2019 var kostnaden för övrigt barn och utbildning låg pga. ett bidrag på 10,0 mkr.

Gymnasiesamverkans kostnader har ökat för flera av dess verksamheter, bland annat för vuxenutbildning. Men även ökat antal elever på gymnasiet för Älvdalens del har inneburit

kostnadsökningar. Samtidigt är flera av program dyrare än riksnittet, vilket bland annat beror på ett stort programutbud.

Generellt har de riktade statsbidragen ökat under denna period till skola, omsorg och vård. Detta ökar kostnaden, men nettokostnaden ökar inte då intäkterna täcker upp för kostnadsökningar.

Samtidigt är det viktigt att när statsbidragen upphör att verksamheten klarar av att ställa om till tidigare ambitions- och bemanningsnivå. Denna problematik blev tydlig efter åren 2015-2017 när verksamheten för mottagande av nyanlända skulle sänka sina kostnader i takt med att statsbidragen upphörde, som exempel så upphörde ett hyresavtal från den tiden först 2020.

Skillnaden mellan tabellerna ovan och nedan är att nedan ingår samtliga intäkter och kostnader bortsett de inom skatteområdet. Ovan ingår inga poster inom Finansförvaltningen, exempelvis pensionskostnader.

Rörelsens kostnader (mkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Älvdalens kommun	494,7	478,9	462,8	457,3	441,7
Norra Dalarnas Lokaler AB	49,2	45,7	49,2	43,3	39,4
Norra Dalarnas Fastighets AB	58,8	58,5	60,7	57,2	52,3
Älvdalens Vatten och Avfall AB	57,4	53,4	54,7	50,1	45,8

Bilden ovan för koncernen är inte justerad för koncerninterna kostnader. Det innebär till exempel att ökade kostnader för avskrivningar inom lokalbolaget, som i sin tur faktureras kommunen i form av hyreskostnad för kommun ingår hos båda. Dvs det kan ge en överskattning av koncernens kostnadsutveckling.

Koncernen

Noterbart är att bolagen sänkte sina kostnader mellan 2018 och 2019, trots stora investeringar.

Generellt har kommunkoncernen en ökad tillgångsmassa, vilket kommer att leda till högre avskrivningar och räntekostnader.

Norra Dalarnas Lokaler AB

För Norra Dalarnas Lokaler har avskrivningskostnaderna ökat från 5,6 till 10,7 mkr mellan 2017 och 2018, 2020 uppgår de till 12,5 mkr detta beror framförallt på bygget av nya Älvdalsskolan.

Jämfört med 2019 har reparations- och underhållskostnaderna ökat från 5,7 mkr till 8,6 mkr. Detta är dock i linje med det underhållsbehov som finns för koncernens lokaler.

Norra Dalarnas Fastighets AB

Reparations- och underhållskostnaderna har ökat med cirka 1 mkr till 7,8 mkr, vilket är i linje med den underhållsskuld som finns inom koncernen. Personalkostnaderna har sjunkit vilket också framgår av personalredovisningen för bolaget.

Älvdalen Vatten och Avfall AB

Kostnaderna har ökat inom flera områden. För avskrivningar är ökningen 1,1 mkr (13 %) till 9,4 mkr, men där kommer kostnaderna att öka ännu kraftigare framöver då flera investeringar fortfarande är pågående och därmed inte skrivs av eller inte än påbörjats.

2.6.2.8 Budgetföljsamhet

Tabellen nedan redogör för respektive juridisk enhets budgetavvikelse för året och föregående år. För primärkommunen redogörs också för respektive förvaltning samt kommunfullmäktige, kommunstyrelsen (Räddningstjänsten och Gymnasiesamverkan).

Under avsnittet driftredovisning kan du läsa mer om respektive förvaltning samt underliggande enheters budgetföljsamhet.

Avsnittets syfte är att visa på hur väl budgetstyrningen i kommunkoncernen fungerar och hur verksamheten anpassar sig till förändrade förutsättningar. Generellt sett har budgetföljsamheten på senare år blivit bättre, men den största anledningen till detta är de budgettillskott som skett till de enheter som har underskott.

Med ökade demografiska utmaningar ökar vikten av att effektivisera verksamheten och hitta nya arbetssätt, samt få till ytterligare ökad samsyn inom kommunkoncernen kring prioritering av ekonomiska resurser.

Förvaltningarna har under 2020 erhållit statlig kompensation för sjuklönekostnader, den totala summan uppgår till 5 mkr. För vissa verksamheter har därmed sjukfrånvaro bidragit positivt till resultatet då sjuklönekostnaden täcks, men någon vikarie inte behövs. Medan det för andra trots statliga stöd kan ha inneburit högre kostnader än vanligt.

(Mkr)	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	utfall	budget
	2020	2020	2020	2019	2019	2019
Älvdalens kommun	2,9	12,7	9,8	2,2	12,2	10,0
Varav Finansförvaltningen	3,6	491,3	487,7	0,8	471,2	470,5
Varav Vård- och omsorgsförvaltningen	-4,5	-178,7	-174,2	-10,0	-178,3	-168,3
Varav Barn- och utbildningsförvaltningen	-0,2	-133,3	-133,1	11,4	-116,4	-127,8
Varav Service- och utvecklingsförvaltningen	8,7	-83,1	-91,8	6,7	-84,6	-91,3
Varav Kommundirektören	0,0	-12,9	-12,9	-0,4	-11,0	-10,6
Varav Kommunstyrelsen	-5,0	-68,2	-63,2	-6,5	-66,2	-59,7
Varav Kommunfullmäktige	0,3	-2,5	-2,8	0,1	-2,7	-2,8
Norra Dalarnas Infrastruktur AB	0,4	1,4	1,0			
Norra Dalarnas Lokaler AB	-4,5	1,4	5,9		0,8	
Norra Dalarnas Fastighets AB	3,0	5,5	2,5		2,1	
Älvdalen vatten och Avfall AB	0,0	0,3	0,3		0,0	

2.6.2.9 Prognossäkerhet

I detta avsnitt redogörs för hur väl prognoserna stämmer i förhållande till årets utfall. Allt för stora avvikelser mellan prognostiserade avvikelser och faktiska avvikelser kan leda till att felaktiga beslut om åtgärder vidtas under året.

Per april var prognosen för årets resultat för primärkommunen +4,7 mkr, jämfört med budget om +9,8 mkr. Den stora förändringen från det avser flertalet statliga bidrag, men även att statsnätsintäkterna blev nästan dubbelt så höga som prognosen angav då.

Generellt har förvaltningarna bättre resultat än de tidiga prognoserna och så även

Finansförvaltningen, medan Gymnasiesamverkan och Brandkårens underskott blev större än prognosen angav per april.

Ersättning från Försäkringskassan uppgår till 2,5 , 1,9 respektive 0,7 mkr för Vård- och omsorg-, Barn- och utbildning- respektive Service- och utvecklingsförvaltningen. Dessa intäkter ingår inte i förvaltningarnas budgetavvikelser nedan. Dvs den faktiska avvikelserna på förvaltningarna blev mindre än anges nedan. Orsaken är att i prognoserna har detta lagts under Finansförvaltningen där prognosen var 2,5 mkr i intäkter, utfallet blev 5,1 mkr, dvs Finansförvaltningens prognos var positivare än det slutliga utfallet med 1,3 mkr.

Vid delårsbokslutet per augusti var prognosen att årets resultat skulle uppgå till +6,5 mkr, det slutliga utfallet blev +12,7 mkr.

Förvaltning/bolag	Prognos avvikelse per april	Prognos avvikelse per augusti	Avvikelse helår	Budget
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,3	-2,8
Kommunstyrelsen	-1,7	-5,8	-5,0	-63,1
<i>Varav Gymnasiesamverkan</i>	<i>-1,7</i>	<i>-5,8</i>	<i>-2,8</i>	<i>-40,6</i>
<i>Varav Brandkåren Norra Dalarna</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,5</i>	<i>-0,7</i>	<i>-15,7</i>
Kommundirektören	0,1	0,1	0,0	-12,6
Vård- och omsorgsförvaltningen	-8,0	-9,4	-4,5	-173,4
Barn- och utbildningsförvaltningen	-2,0	-2,5	-0,2	-130,7
Service- och utvecklingsförvaltningen	4,1	4,3	8,7	-77,3
Finansförvaltningen	2,4	10,0	9,1	469,8
TOTALT	-5,1	-3,3	2,9	9,8
Älvdalen Vatten och Avfall AB	0	-0,1	0,0	0,3
Norra Dalarnas Lokaler AB			-4,5	5,9
Norra Dalarnas Fastighets AB			3,0	2,5
TOTALT Koncernen	-5,1	-3,8	1,1	18,5

2.6.2.10 Slutsatser ekonomisk ställning

Kommunkoncernens låneskuld fortsätter att öka under året, om än långsammare än tidigare. Exklusive Älvdalens Vatten och Avfall AB kan en viss amortering ske kommande år, dock är låneskuldsökningen så stor i Älvdalens Vatten och Avfall AB att den totala skulden kommer att fortsätta öka många år framöver.

Bortsett låneskulden är det flera ekonomiska nyckeltal som utvecklas positivt, soliditeten ökar, bolagen och primärkommunen har överskott för andra året i rad, flera stora investeringar är antingen genomförda eller snart klara. Utöver detta har primärkommunen sedan bokslutet 2019 avsatta medel i resultatutjämningsreserven för första gången, detta skapar en ekonomisk flexibilitet för framtida lågkonjunkturer.

För primärkommunen har de ekonomiska förutsättningarna varit gynnsamma på senare år tack vare förändringar i kostnadsutjämningsystemet, förändrade redovisningsregler som stärker resultat och eget kapital på kort sikt, från 2021 en kraftig ökning av intäkten från den kommunala fastighetsavgiften, ökade statsbidrag i olika former med cirka 20 mkr 2020 och nya statsbidrag från och med 2021 på över 5 mkr.

Samtidigt finns stora utmaningar på sikt för såväl koncernen som kommunen. Koncernen har underhållsskuld för både lokaler, fastigheter och vatteninfrastruktur kombinerat med en redan hög skuldsättning. Redan 2020 har kommunen känt av ett ökat demografiskt tryck inom hemtjänsten och denna utveckling kommer förstärkas ytterligare framöver, speciellt när fler går

från mindre omsorgsbehov i hemmet till ett vårdbehov inom särskilt boende.

Det är därför av vikt att undvika kostnadsökningar trots goda tider för att undvika större nedskärningar framöver, utan istället fokusera dagens resurser på nya arbetssätt som löser långsiktiga behov.

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för att kommuner skall ha en ekonomi i balans där intäkterna överstiger kostnaderna. Vid ett negativt balanskravsresultat så skall det underskottet återställas inom tre år, vilket bland annat Älvdalens kommun gjort för 2017.

En reservering till resultatutjämningsreserven kan göras vid överskott för att användas vid underskott, sådana beslut fattas av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och däri ingår riktlinjer för resultatutjämningsreserven, bland annat regleras när reservering får ske. Under 2021 kommer riktlinjerna att revideras för att även följa lagens förarbeten där det anges att ett tak skall finnas för storleken på hur stor reserven får vara, något tak finns inte idag för Älvdalens kommun.

2.7.1 Balanskravsutredning

Mkr	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	12,6	12,2	3,4	-5,5
Avgår: samtliga relationsvinster	0	0	0	0
Realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	0	0	0	0
Realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	0	0	0	0
orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0
Återföring av orealiserade vinster och fluster i värdepapper	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	12,7	12,2	3,4	-5,5
Medel till resultatutjämningsreserv	-7,7	-7,4	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	4,9	4,8	3,4	-5,5
Balanskravsresultat från tidigare år	0	-2,1	-5,5	0,0
Summa	4,9	2,7	-2,1	-5,5
Balanskravsresultat att reglera	0	0	-2,1	-5,5

2018-2019 återställdes det negativa balanskravsresultatet från 2017. 2019-2020 har kommunen kunnat avsätta 7,4 mkr respektive 7,7 mkr i resultatutjämningsreserv (RUR), det totala utgående beloppet uppgår därmed till 15,1 mkr.

Syftet med RUR är att kunna täcka upp eventuella underskott som beror på minskade skatteintäkter. Enligt både lagens förarbeten och kommunens egna riktlinjer kan medel ur RUR disponeras när skatteintäkterna växer långsammare än snittet för de senaste 10 åren. Ytterligare riktlinjer för ett tak i avsättningen samt hur mycket som får disponeras kommer att tas fram 2021.

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Antalet tillsvidareanställda		2020	2019	2018	2017	2016
Antal	Älvdalens kommun	532	524	548		575
Varav kvinnor %	Älvdalens kommun	88,5	87,4	87,6		85,6
Antal	Norra Dalarnas Fastighets AB	33	36	37	40	40
Varav kvinnor %	Norra Dalarnas Fastighets AB	i.u	i.u	i.u		
Antal	Älvdalens Vatten och Avfall AB	93	89	87		
Varav kvinnor %	Älvdalens Vatten och Avfall AB	25	24	21		
Antal	Brandkåren Norra Dalarna	299	293			
Varav kvinnor %	Brandkåren Norra Dalarna					
Antal	TOTALT					
Varav kvinnor %	TOTALT					

Antalet arbetade timmar och årsarbetare	2020	2019	2018	2017
Totalt	971 264	976 070	1 288 505	1 364 339
Antal årsarbetare	571	574	622	629
Norra Dalarnas Fastighets AB	36	37	40	40
Älvdalen Vatten och Avfall AB	95	94	92	
Brandkåren Norra Dalarna	53	49		
TOTALT Koncernen	755	754		

Årsarbetare definieras som arbetande timmar dividerat med en årsarbetstid på 1700 timmar. I arbetade timmar ingår tid som tillsvidareanställda och visstidsanställda arbetat. Även fyllnadstid och övertid räknas med.

Anställningsform är den som gäller för grundanställningen. Anställningen är antingen tillsvidare (utan begränsning) eller visstid (med begränsning).

Fördelning av sysselsättningsgrad 2020, antal medarbetare

Anställningsform		100%	75-99%	-74%	per kön
Tillsvidareanställda	Kvinnor	298	145	28	471
	Män	46	10	5	61
Visstidsanställda	Kvinnor	37	11	22	70
	Män	26	4	5	35

Åldersfördelning

Åldersfördelning tillsvidareanställda	% Kvinnor	% Män	% Samtliga
20-29 år	5	1	6
30-39 år	14	3	17
40-49 år	24	3	27
50-59 år	28	3	31
60 år och över	17	2	19

Medelålder

Anställningsform	Kön	Medelålder
Tillsvidareanställda	Kvinnor	47
	Män	45
Visstidsanställda	Kvinnor	41
	Män	44

Medellön

Anställningsform	Kvinnor	Män
Tillsvidareanställda	30 680	33 585
Visstidsanställda	28 676	25 990

Medellönen för både tillsvidareanställda och visstidsanställda ser vi skiljer sig mellan män och kvinnor. Att det ska finnas jämställda löner är något vi ser över varje år genom lönekartläggningen och sedan ser över hur vi kan arbeta för att rätta till det.

Sjukfrånvaro

På grund av covid-19 är sjukfrånvaron svår att kommentera för 2020.

Sjukfrånvaro totalt

Kön	2020	2019	2018	2017
Kvinnor	8,5	6,2	6,7	7,7
Män	4,8	3,1	3,1	3,4
Totalt	7,9	5,7	6,1	6,9

Sjukfrånvaro per åldersgrupp

Åldersgrupper	Sjukfrånvaro totalt
- 29 år	5,6
30-49 år	7,6
50 år-	8,9

Sjukfrånvaro per förvaltning

Förvaltning	2020	2019
Vård- och omsorgsförvaltningen	9,4	6,4
Barn- och utbildningsförvaltningen	7,8	5,4
Service- och utvecklingsförvaltningen	6,3	5,2
Kommundirektörsförvaltningen	3,0	1,2

Långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller fler)

Har stigit något sedan 2019 då den låg på 28,4 %, och i år är den 29,3 %. 2018 var den på 40,1 %.

2.8.1 Personalekonomi

Förvaltning	Förändring 2020 jmf 2019 (%)	Förändring 2020 jmf 2019 (mkr)	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Kommundirektören	6,4	0,7	11,3	10,6	8,4	8,6	8,7
Vård- och omsorg	-2,9	-4,5	150,9	155,4	162,5	160,7	164,5
Barn- och utbildning	2,0	2,1	106,4	104,3	105,3	109,8	110,2
Service- och utveckling	4,8	2,4	52,6	50,2	46,6	45,2	45,2
Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige	-24	-1,0	3,0	4,0	3,8	5,3	6,1
Finans	-33	-3,8	7,5	11,3	9,4	6,0	8,2
Totalt	-1,2	-4,1	331,6	335,7	336,1	335,6	340,1

Alla förvaltningar är justerade för organisationsförändringen 2019, brandkåren ingår inte för något år.

Övergripande

Generellt är den största orsaken till både ökade och minskade personalkostnader statlig medfinansiering.

2020 erhöll kommunen 5,1 mkr i statsbidrag som ej ingår ovan som kompensation för ökade sjuklönekostnader med anledning av Corona. Kommunen erhöll också cirka 3 mkr genom sänkta arbetsgivaravgifter som Covidstöd.

Kommundirektörsförvaltningen

Kostnaderna har ökat sedan 2019 inom samtliga 3 enheter. Hos Ekonomienheten då 2019 var ett år med många vakanser och enheten sedan blev något mer fullbemannad 2020. Personalenheten innehöll tom 2018 delar av Administrativ service, detta är justerat och ingår under Service och utveckling. Kostnadsökningen beror på mer facklig tid inom kommunen.

2018 till kommer samisk förvaltning för 0,3 mkr för att sedan öka till 0,5 mkr, men det är finansierat med statsbidrag. Även kostnader för krisberedskap till kommer 2019 - 2020 med 0,4 respektive 0,7 mkr, även det finansieras med bidrag.

2019 tillkommer projektet Wilum og Bellum för 1,3 mkr, även det finansieras med statsbidrag.

Så förvaltningens ökning av personalkostnaderna förklaras till stor del av olika former av bidragsfinansierade anställning.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Kostnadsminskning beror framförallt på Arbete och integration som minskat sina personalkostnader med 6,3 mkr (-38 %). Minskningen beror på färre nyanlända och därmed även minskade statsbidrag för uppdraget. 2016 var kostnaden 44 mkr för att 2020 vara 10 mkr.

Personalkostnaderna inom särskilt boende minskade med 1,1 mkr (-1,7 %), men ökade med 1,5 mkr (4 %) inom hemtjänsten pga. ökade volymer.

Mellan 2016 och 2018 ökade personalkostnaderna inom äldreomsorg och hälsosjukvård från 99,9 till 115,3 mkr (15 %), men har därifrån framemot varit stabila kring 115 mkr.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Inom förskolan ökade personalkostnaderna endast med 0,4 % till 2020, en stor anledning är att sjukavdragen ökade med nästan 70 %, vilket minskar kostnaderna med ca 1 mkr. Detta i kombination med högre sjukfrånvaro bland barn som inneburit minskade vikariekostnader gör att kostnaden inte ökar.

Inom grundskolan ökade personalkostnaderna 2020 med 1,0 % och orsakerna är i stora drag desamma som hos förskolan.

Elevhälsan ökade sina personalkostnader med 0,7 mkr (14 %).

Totalt ökade förvaltningens personalkostnader med 2,0 %, dvs i nivå med löneökningarna.

Service- och utvecklingsförvaltningen

Förvaltningens personalkostnader ökade med 1,4 mkr (2,8 %), men rensat för kostnader för Räddningstjänsten under 2019 ökade kostnaderna med 2,4 mkr (4,8 %).

2017 till 2019 ökar kostnaderna på Löneservice med motsvarande 2 heltidstjänster, bla för en utökad tjänst och mer vikarieanvändning.

Kostenheten ökar med 1 årsarbetare 2018 i Älvdalen.

2019-2020 finns 1,0 årsarbetare på alkoholhandläggning respektive livsmedeltillsyn, fanns ej 2016-2018

Kostnaderna för gemensam administration, och sekreterare har ökat från 4,6 mkr 2016 till 6,9 mkr 2020.

Förvaltningen har också övertagit bemanningsverksamheten 2018, kostnaden för detta uppgår till 0,6 , 3,9 respektive 4,3 mkr åren 2018-2020. Varav ca 1,6 mkr/år är vårdpersonal. Dessa kostnader har tidigare ingått inom Vård- och omsorgsförvaltningen, men redovisas här under Service- och utveckling för att öka jämförbarheten.

Finans

Kostnadsminskningen till 2020 beror framförallt på att kommunen 2019 bokade upp samtliga lönekostnader avseende december 2019 som inte var timlöner mot Finansförvaltningen. Detta hade tidigare inte gjorts alls. Så from 2019 är kommunen ikapp kostnadsmässigt och bokför kostnaderna på rätt år.

2.9 Förväntad utveckling

Covid-19

Den förväntade utvecklingen är än mer svår att förutspå än vanligt. Effekterna av Covid-19 syns

på många håll inom den kommunala verksamheten. Den vårdskuld som nämns är oftast regional, men inom kommunerna uppstår i viss mån en utbildningsskuld när elever inte kan få utbildning på plats. Även stillasittandet ökar då färre barn deltar i idrottsaktiviteter, vilket kräver långsiktiga satsningar där kommunerna har en nyckelroll.

För Älvdalens del har kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökat något under 2020, men effekterna av ökad arbetslöshet dröjer ofta då personer kan erhålla annan ekonomisk kompensation på kort sikt. Även statliga stöd har inneburit att många behåller en inkomst trots att de saknar arbete.

Den framtida utvecklingen påverkas framförallt av Covid-19 utveckling och pågående vaccinering, men på sikt kan även långsiktiga beteendeförändringar påverka besöksnäring, restauranger, mm.

Vaccinering påbörjad i Älvdalens kommun mot Covid-19

Arbetslöshet 2020 uppgick till 8,3 %, vilket är den högsta siffran sedan 2010 när den var 8,6 %. 2008 var arbetslösheten 6,2 % för att tio år senare varit som lägst 6,3 % men redan året därpå hade den ökat till 6,8 %. Dvs arbetslösheten hade börjat öka redan innan Covid-19.

Demografi

En allt större andel av befolkningen kommer att befinna sig i gruppen 80+ och under 20 år. I Älvdalens kommun börjar detta redan märkas då behovet av hemtjänst har ökat på senare år och framförallt under hösten 2020.

Detta kommer att kräva nya arbetssätt, förändrade ambitioner, ett längre arbetsliv och ökad statlig medfinansiering.

Äldreomsorg

För att kunna leva upp till samhällets krav på kommunal hälso-och sjukvård med tex omställningen "Nära vård" behöver kommunen se över organisationen och de författningsreglerade rollerna inom hälso-och sjukvården.

Vård- och omsorgsförvaltningen behöver fortsätta arbetet med effektiviseringsåtgärder så att kommunens nettokostnadsavvikelse för äldreomsorgen minskar. Med en åldrande befolkning och ett högre vårdbehov finns inte ekonomiskt utrymme med för stora avvikelser. Under 2021 krävs en intensifiering av arbetet med schema och bemanning utifrån heltid som norm. Arbetet med införande av välfärdsteknik måste accelerera för att möta medborgarnas förväntningar och säkerställa god ekonomisk hushållning.

Flera överenskommelser med Regionen är under revidering och nya skrivs där den tydliga bilden är fokus på omfattande förebyggande arbete. En tydlig ökning av personer med samsjuklighet och missbruk. Där de bästa behandlingsmetoderna tycks vara boende först, boendestöd, daglig verksamhet. Inom verksamheten LSS förväntas en ökning av insatser både vuxna och barn.

Ungas mående

Missbruk bland unga 13-15 år ökar och avgiftningsplatser och behandlingshem för målgruppen behövs. Stora satsningar på ungdomshälsan i samarbete med, socialtjänst, skola och primärvård är nödvändiga. Inom flera av dessa områden pågår kommungemensamma utredningar i Dalarna om möjlighet till samarbete genom avtalssamverkan.

Gymnasiesamverkan

Utbildningsdepartementet arbetar med en utredning gällande landets Riksidrottsgymnasier, RIG och Nationell idrottsutbildning, NIU som är helt avgörande för idrottsgymnasiets utveckling kommer att se ut på Mora gymnasium. Gymnasienämnden har fått i uppdrag att svara på promemorian. Utredningen gällande idrottsgymnasiets verksamheter kommer att presenteras under 2021, under våren 2021 inleds en dialog med SF, Specialidrottsförbunden.

En utmaning är det växande antal elever som inte är behöriga till nationellt program på Mora gymnasium, En arbetsgrupp inom gymnasieförvaltningen är tillsatt för att under våren-2020 gå Skolverkets utbildning "Att utveckla gymnasieskolans introduktionsprogram" för att utveckla verksamheten. Gymnasienämnden behöver säkerställa så att det finns platser på de nationella programmen för elever som går yrkesintroduktion eller programriktat val, detta är en utmaning då flera av programmen på Mora gymnasium är fyllda av behöriga elever.

Kompetensförsörjning

En stor utmaning i framtiden är kompetensförsörjningen där det redan är betydande svårigheter att rekrytera rätt kompetens till i princip alla personalkategorier. Ökade kompetenskrav för medarbetarna i och med att avancerade vårduppgifter förskjuts från sjukhusen till hemmen.

På Gymnasiesamverkan har vi en relativt hög andel lärare som är behöriga men kompetensbristen kommer att göra sig gällande även på Mora gymnasium så här behöver nämnden vara i framkant vad gäller god arbetsmiljö för att behålla nuvarande lärare och attrahera nya lärare.

Att via Gymnasiesamverkan erbjuda vuxenutbildning i bland annat Älvdalen är viktigt för att öka arbetskraftsdeltagandet och utbilda till bristyrken inom bland annat vård och omsorg samt till besöksnäringen.

Lokaler och bostäder

Älvdalen är en till ytan stor kommun, detta ställer krav på mycket lokaler. Samtidigt är en del lokaler gamla och från en tid när antalet barn var högre. Flertalet lokaler är också mycket gamla och i viss mån inte ändamålsenliga. Sedan 2020 pågår en lokalförsörjningsutredning, som bland annat tittar på behovet av förskolor och lokaler för äldreomsorg. Även seniorboenden är en fråga som blir allt viktigare för att ge ökad frihet åt äldre och en effektiv användning av kommunens egna särskilda boenden samt påverkan på hemtjänsten.

Gymnasiet som bedrivs med Mora och Orsa ska ta initiativ till samråd med fastighetsägaren för att utarbeta underlag för ändamålsenliga lokaler. Uppdraget är påbörjat. Lokalbehovsutredningen är inlämnad till fastighetsägaren i augusti 2020 och finns med i lokalbehovsplanen för Mora kommun. Antalet elever ökar till gymnasiet de närmaste fem åren och där ligger utmaningen i att

vi inte har ändamålsenliga eller tillräckligt med lokaler för att möta fler elever. Det finns även behov av att få till bygg- och anläggningslokaler för att möjliggöra en flytt av andra verksamheter.

Norra Dalarnas Fastighets AB har under året upphandlat och påbörjat nyproduktionen av 8 hyreslägenheter i Idre. Trycket på hyreslägenheter är stort i hela kommunen och bostadsmarknaden i Älvdalen står inför ett antal utmaningar då en åldrande befolkning ska tas omhand parallellt med en ökad profilering som destinationsort med en stor marknad för fritidsboende. Det ger oss en utmaning att se till att de finns viss rörlighet på bostadsmarknaden så att allmänhetens behov kan tillgodoses samtidigt som prisutvecklingen på egna hem stiger kraftigt.

Vatten och avfall

Inom området finns omfattande investeringsbehov i Älvdalens kommun kommande år, totalt sett beräknas 157 mkr investeras till 2021-2023 och 650 mkr fram till 2032. Av detta kommer cirka 550 mkr lånefinansieras och därmed ytterligare öka på kommunkoncernens höga skuldsättning.

Framåt kommer en förändring i insamlingssystemen troligtvis att ske då insamling av förpackningar kommer ske bostadsnära inom några år. Det kommer med all sannolikhet att påverka även insamlingen av mat- och restavfall.

2023 kommer även Sveriges kommuner att bli ansvariga för att behandla allt bygg- och rivningsavfall som inte har producerats i en yrkesmässig verksamhet, idag tar vi emot en mindre mängd men 2023 kan vi inte neka större mängder. Detta kommer att belasta taxekollektivet. Sveriges kommuner kommer att få ansvar för att samla in returpapper år 2022 vilket kommer leda till ökade kostnader för avfallskollektivet.

Ekonomi

Kommunkoncernen har 2019-2020 haft goda driftresultat och detta kommer sannolikt fortsätta under budgetperioden nedan. Resultatet stärks framförallt av ökade generella statsbidrag och anslutningsintäkter. Bortom perioden nedan så kommer framförallt de demografiska utmaningarna, men även sänkta intäkter för stadsnätet. Detta kommer att sätta press på kommunens driftresultat, det är därför viktigt att i god tid planera för detta och inte bygga upp nya kostnader. Utan istället använda de goda resultaten till att vidta långsiktigt kostnadsdämpande åtgärder.

Kommunkoncernens stora utmaningen är skuldsättningen och den kommer fortsätta öka inom framförallt VA, men även i viss mån för byggnation av lägenheter.

För primärkommunen är det av vikt att kunna amortera av på pensionsskulden och inte bygga ny skuld, tack vare goda driftresultat bör detta vara en rimlig väg framåt. Detta för att sänka kostnaderna på sikt och minska på sin skuldsättning.

Mer om den förväntade utvecklingen och kommunens mål för kommande år kan du läsa om i kommunplanen för 2021-2023.

Resultat och investeringar nedan är ungefär i nivå med förväntan, men ingen exakt budget.

Kommun (mkr)	2020	2021	2022	2023
Årets resultat	12,7	10,0	10,3	10,5
Skatteintäkter, totalt	495	503	513	523
Nettoinvesteringar	20,4	26	20	23
Pensionsförpliktelser	207	203	200	197

Självfinansieringsgrad investeringar (%)	136	110	124	112
Koncerninvesteringar	106	100	90	90
Koncernresultat	20	15	15	15

3 Resultaträkning

Resultaträkning		Älvdalens Kommun	Älvdalens kommun	Älvdalens Kommun	Kommun koncernen	Kommun koncernen	Kommun koncernen
	Not	2020	2019 justerad*	2019	2020	2019 justerad*	2019
Verksamhetens intäkter	2	109 440	114 966	104 487	197 729	194 413	183 933
Verksamhetens kostnader	3, 4, 5	-577 470	-571 411	-571 411	-621 619	-611 947	-611 947
Avskrivningar och nedskrivningar	6	-15 395	-11 646	-11 646	-44 615	-38 079	-38 079
Verksamhetens nettokostnader		-483 424	-468 090	-478 570	-468 505	-455 614	-466 093
Skatteintäkter	7	311 779	311 438	311 438	311 779	311 438	311 438
Generella statsbidrag och utjämning	8	182 688	167 463	167 463	182 688	167 463	167 463
Verksamhetens resultat		11 043	10 811	331	25 962	23 287	12 808
Finansiella intäkter	9	2 829	3 198	3 198	1 093	1 307	1 307
Finansiella kostnader	10	-1 195	-1 296	-1 296	-7 086	-7 164	-7 164
Resultat efter finansiella poster		12 677	12 713	2 234	19 969	17 430	6 951
Extraordinära poster	11	0	9 950	9 950		9 950	9 950
Årets resultat		12 677	22 663	12 184	19 969	27 380	16 901

*2019 är justerad med anledning av Lagen om kommunal bokföring och redovisning. För mer info se not 31.

Såväl kommunen som koncernen har ökade avskrivningskostnader och denna trend kommer att hålla i sig för både kommunen och koncernen med anledning av nuvarande investeringsnivåer.

Skatteintäkterna har i princip inte ökat alls pga. Covid-19, men kompenseras genom kraftigt ökade statsbidrag.

4 Balansräkning

Balansräkning (tkr)		Älvdalens Kommun	Älvdalens kommun	Älvdalens Kommun	Kommun koncernen	Kommun koncern	Kommun koncernen
	Not	2020	2019 justerad*	2019	2020	2019 justerad*	2019
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	12	0	0	0	405	517	517
Materiella anläggningstillgångar							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	86 870	84 595	84 594	835 978	824 524	824 524

Maskiner och inventarier	14	96 283	52 133	52 133	140 692	100 364	100 364
Pågående nyanläggningar och förskott	15	15 478	53 086	53 086	106 106	99 327	99 327
Finansiella anläggningstillgångar	16	108 023	111 223	111 223	11 165	15 384	15 384
Summa anläggningstillgångar		306 654	301 035	301 035	1 094 346	1 040 116	1 040 116
Omsättningstillgångar							
Förråd m.m.	17	600	80	80	743	214	214
Kortfristiga fordringar	18	72 898	82 986	74 722	63 747	73 395	65 131
Kortfristiga placeringar	19	795	793	793	1 408	793	793
<i>Kassa och bank</i>	20	45 169	19 811	19 811	46 823	22 260	22 260
Summa omsättningstillgångar		119 462	103 670	95 407	112 721	96 662	88 398
SUMMA TILLGÅNGAR		426 116	404 706	396 442	1 207 067	1 136 778	1 128 514
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER							
<i>Eget kapital</i>							
Årets resultat		12 677	22 663	12 184	19 969	27 380	16 900
Resultatutjämningsreserv		15 127	7 395	7 395	15 127	7 395	7 395
Övrigt eget kapital		196 366	181 435	175 164	208 684	189 036	182 765
Summa eget kapital	21	224 170	211 493	194 742	243 780	223 811	207 060
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	38 358	34 404	34 404	39 099	34 737	34 737
Andra avsättningar	23	0	0	0	1 779	1 779	1 779
Summa avsättningar		38 358	34 404	34 404	40 879	36 517	36 517
Skulder							
Långfristiga skulder	24	14 603	11 205	28 748	799 906	738 552	756 096
Kortfristiga skulder	25	148 986	147 604	138 547	122 503	137 898	128 841
Summa skulder		163 589	158 809	167 296	922 409	876 450	884 937
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		426 116	404 706	396 442	1 207 067	1 136 778	1 128 514
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER							
Panter och därmed jämförliga säkerheter	26, 28	712 620	685 100	685 100			
Ansvarsförbindelser							
Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna	27	155 948	154 931	154 931	155 948	154 931	154 931
SUMMA PANTER & ANSVARSFÖRBINDELSER		868 948	840 034	840 034			

*2019 är justerad med anledning av Lagen om kommunal bokföring och redovisning. För mer info se not 31.

5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)		Älvdalens Kommun	Älvdalens Kommun	Älvdalens kommun	Kommun koncernen	Kommun koncernen	Kommun koncernen
	Not	2020	2019 justerad*	2019	2020	2019 justerad*	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN							
Årets resultat		12 677	22 663	12 184	19 969	27 380	16 900
Justering för ej likviditetspåverkande poster	29	18 304	15 265	15 265	64 865	42 406	42 406
Övriga likviditetspåverkande poster		0	0	0	0	0	0
Poster som redovisas i annan sektion	30	-2	-5	-5	-615	487	487
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		30 979	37 923	27 443	84 220	70 272	59 793
Ökning(-)/Minskning(+) av periodiserade anslutningsavgifter		0	0	-272	-875	-584	-857
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar		10 088	-16 219	-16 219	9 648	13 403	13 403
Ökning (-)/Minskning(+) av förråd och varulager		-520	-1	-1	-529	-23	-23
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder		1 382	1 562	1 562	-15 395	-23 486	-23 486
Kassaflöde från den löpande verksamheten		41 928	23 264	12 512	77 068	59 583	48 831
INVESTERINGSVERKSAMHETEN							
Investering i materiella anläggningstillgångar		-24 213	-42 143	-42 143	-105 676	-150 424	-150 424
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	6 891	6 891	0	7 457	7 457
Erhållna Investeringsbidrag		4 443	4 405	4 405	4 443	4 405	4 405
Förändring skuld anslutningsavgifter		0	0	10 752	16 856	17 437	28 189
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		3 200	0	0	4 219	942	942
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-16 571	-30 847	-20 095	-80 158	-120 183	-109 431
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN							
Nyupptagna lån		0	0	0	37 753	55 587	55 587
Amortering av långfristiga skulder		0	0	0	-10 100	-121	-121
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0	0	27 653	55 466	55 466
Årets kassaflöde		25 358	-7 582	-7 582	24 563	-5 135	-5 135
Likvida medel vid årets början		19 811	28 187	28 187	22 260	28 188	28 188
Likvida medel vid årets slut		45 169	20 604	20 604	46 823	23 053	23 053

De likvida medel som syns under kommuns redovisning avser framförallt koncernens likvida medel då Älvdalens kommun har en koncernbank. Kommuns egna likvida medel uppgår till cirka 3 mkr. Men har ökat kraftigt under året då de var -17 mkr vid ingången av året, dvs kommunen använde koncerns likvida medel för sin verksamhet.

Genom att jämföra "Kassaflödet från investeringsverksamheten" med "Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital" visar hur investeringarna har finansierats. Så för koncernen var denna differens 4 mkr, det innebär att koncernen kunde ha investerat 4 mkr mer 2020 utan ökad belåning allt annat lika, medan koncernen 2019 investerade 50 mkr mer, vilket då ledde till en ökad låneskuld.

6 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Regelverk

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, vilket innebär att

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöra kommunerna och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de ska beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning vilket innebär att följande ändring har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper: - Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument Enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde, vilket har inneburit att de finansiella omsättningstillgångarna har ökat med 7 tkr. Då bytet av redovisningsprincip för finansiella instrument endast ger en omvärdering om 7 tkr görs ingen omräkning av ingående balanser och jämförelsetal. Effekten bedöms vara oväsentlig och står inte i rimlig proportion till kostnaden för omräkning.

Sammanställda räkenskaper

I den kommunala koncernen ingår de helägda bolagen Norra Dalarnas Fastighets och Infrastruktur AB, Norra Dalarnas Fastighets AB, Norra Dalarnas Lokaler AB samt Älvdalens Vatten och Avfall AB. I enlighet med rekommendation R16, sammanställda räkenskaper, från Rådet för kommunal redovisning har kommunen valt att inte ta med Nodava AB i sina sammanställda räkenskaper utifrån att bolagets verksamhet är av obetydlig omfattning för kommunen. I de sammanställda räkenskaperna ingår också Kommunalförbundet Brandkåren Norra Dalarna, där Älvdalen kommuns andel är 24 %.

Älvdalens kommun är också delägare till Älvdalens utbildningscentrum, de ingår inte i de sammanställda räkenskaperna. Men de elever som är boende i kommunen faktureras av Gymnasiesamverkan för Mora, Orsa och Älvdalen och därmed ingår kostnaden för dessa elever i kommunens räkenskaper.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Konsolideringen innebär att kommunens och företagens räkenskaper sammanförs efter eliminering av alla koncerninterna mellanhavanden och att endast de ägda andelarna av räkenskaperna har tagits med.

Stiftelsen Idre fjäll ingår inte i de sammanställda räkenskaperna då kommunen inte direkt påverkas av stiftelsen ekonomi. En inkludering i de sammanställda räkenskaperna skulle sannolikt heller inte ge en rättvisande bild om kommunens ekonomiska ställning.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen och/eller i kassaflödesrapporten. Individuell bedömning görs vad som är jämförelsestörande, men generellt rör det sig om poster som är sällan förekommande, verksamhetsfrämmande och överstiger 1 mkr.

Intäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 intäkter. Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar som erhållits från och med 2016 tas upp som förutbetalda intäkter, redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar som inkommit före 2016 redovisas bland anläggningstillgångar, från dess redovisas de som skulder.

Anslutningsintäkter som kommunen erhållit innan 2020 bokfördes under 2020 om från långfristiga skulder till eget kapital. Motsvarande intäkter bokförs från och med 2020 som intäkter vartefter de faktureras. Rekommendationen är att även i de fall kunden valt avbetalning bokföra hela beloppet som intäkt då förpliktelsen i avtalet är slutförd, dvs när anslutningen färdigställts.

Kostnader

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. För tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten gör inga avskrivningar. Från och med 2017 är komponentavskrivning införd.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk och som förväntas ge ekonomiska fördelar eller servicepotential. Med stadigvarande bruk menas en nyttjandeperiod mer än tre år. Anskaffningsvärdet för en anläggningstillgång utgörs av inköpspris och kostnader för att få tillgången på plats och skick för att nyttjas för sitt skick. Sådana kostnader kan vara iordningsställande av plats, leverans, installation, konsulttjänster eller lagfart. Även kostnader för återställande ska ingå. Värdet på tillgången ska vara väsentligt och uppgå till minst ½ prisbasbelopp. För 2020 motsvarande 23 650 kronor. Kostnader som inte ska ingå är indirekta kostnader eller kostnader för provkörning/intrimning. Investeringsbidrag och anslutningsavgifter får inte räknas av anskaffningsvärdet utan tas upp som förutbetalda intäkter och periodiseras över anläggningarnas nyttjandeperioder. Följande avskrivningstider används normalt i kommunkoncernen, 3, 5, 10, 15, 20, 25, 33,40, 50 och 80 år.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17. Pensionsåtagande för de företag som ingår i koncernen redovisas enligt BFN K3.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal för kommunen och kommunala bolagen klassificeras som operationella. Kontrakt med en leasingtid överstigande tre år finns, men även dessa har klassificerats som operationella.

Skulder

RKR:s rekommendation R7 anger att skulder som förfaller inom 12 månader skall räknas som kortfristiga om inte en överenskommelse om förlängning har träffats innan årsredovisningen överlämnas. Älvdalens kommunkoncern följer inte denna rekommendation utan hela koncernens låneskuld anses vara långfristig, detta då skulderna inter kommer att amorteras under 2021. Den totala skulden som därmed redovisas som långfristig istället för kortfristig skuld uppgår till 155 mkr.

Nedan följer noter och de anges i tusentals kronor, om inte annat anges.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	Kommun	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern	koncern
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019 justerad	2019
Försäljningsintäkter	703	3 592	3 592	703	3 592	3 592
Taxor och avgifter	29 806	36 311	33 544	81 293	82 884	80 117
Hyror och arrenden	19 376	14 710	7 036	47 683	41 151	33 476
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	47 349	50 715	0	47 349	50 715	0
Övriga bidrag	2 589	2 192	52 906	3 658	2 248	52 963
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8 142	7 207	7 409	7 979	7 029	7 231
Övriga verksamhetsintäkter	1 474	240	0	9 063	6 794	6 554
Summa	109 440	114 966	104 487	197 729	194 413	183 933
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0	0	0
Summa	109 440	114 966	104 487	197 729	104 413	183 933

Not 3 Verksamhetens kostnader

	Kommun	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern	Koncern
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019 justerad	2019
Lämnade bidrag	12 500	10 927	10 927	12 500	10 927	10 927
Köp av huvudverksamhet	89 938	88 385	97 021	90 541	90 202	98 839
Personalkostnader exkl pensionskostnader	306 651	309 065	339 183	335 903	339 539	369 657
Pensionskostnader	25 574	27 658	0	27 647	29 064	1 406
Lokal- och markhyror	77 848	74 962	75 525	14 322	12 243	12 805
Övriga främmande tjänster och inhyrd personal	21 761	20 421	5 536	21 761	20 421	5 536
Förbrukningsinventarier o -material	17 848	16 960	15 029	17 848	16 960	15 029
Övriga verksamhetskostnader	25 350	23 034	28 190	99 450	90 792	95 949
Bolagsskatt	0	0	0	1 647	1 799	1 799
Summa	577 470	571 411	571 411	621 619	611 947	611 947

Not 4 Total kostnad för räkenskapsrevision

Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsåret 2020.

Den totala kostnaden för revision uppgår till 160 tkr.

Not 5 Leasingavgifter

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Framtida minimileasingavgifter förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	2 153	2 895	5 060	8 322
Senare än 1 år men inom 5 år	2 327	1 955	11 174	10 578
Senare än 5 år			15 107	16 444
Summa	4 480	4 850	31 341	35 343

Inom kommunkoncernen finns ett fåtal avtal som är längre än 5 år, men inte ingår i sammanställningen nedan. De flesta av dessa avtal finns inom koncernen. I redovisningen för avtal över 5 år ingår endast hyresavtal för Norra Dalarnas Fastighets AB.

Not 6 Avskrivningar och nedskrivningar

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	64	109
Avskrivning byggnader och anläggningar	4 632	4 229	28 896	25 626
Avskrivning maskiner och inventarier	10 763	7 417	15 655	12 345
Nedskrivning byggnader och anläggningar	0	0	0	0
Summa	15 395	11 646	44 615	38 079

Not 7 Skatteintäkter

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Preliminär kommunalskatt	318 544	314 330	318 544	314 330
Preliminär slutavräkning innevarande år	-5 026	-3 059	-5 026	-3 059
Slutavräkningsdifferens föregående år	-1 739	167	-1 739	167
Summa	311 779	311 438	311 779	311 438

Not 8 Generella statsbidrag och utjämning

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Inkomstutjämning	94 062	99 162	94 062	99 162
Strukturbidrag	15 190	15 373	15 190	15 373
Regleringsbidrag/avgift	7 196	4 996	7 196	4 996
Kostnadsutjämning	41 288	31 387	41 288	31 387
Utjämning LSS	-13 236	-8 770	-13 236	-8 770
Kommunal fastighetsavgift	23 123	22 258	23 123	22 258
Generella statsbidrag från staten	15 065	3 057	15 065	3 057
Summa	182 688	167 463	182 688	167 463

Not 9 Finansiella intäkter

	Kommun	Kommun	kommun	Koncern	Koncern	koncern
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019*	2019
Ränteintäkter	152	4	4	511	68	68
Kommunal borgensavgift	2 095	1 956	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	582	1 238	3 194	582	1 238	1 238
Summa	2 829	3 198	3 198	1 093	1 307	1 307

Not 10 Finansiella kostnader

	Kommun	Kommun	kommun	Koncern	Koncern	kommun
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019 justerad	2019
Räntekostnader på lån	0	2	2	5 867	5 870	0
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	982	790	0	982	790	0
Övriga finansiella kostnader	213	504	1 294	236	504	7 164
Summa	1 195	1 296	1 296	7 086	7 164	7 164

Not 11 Extraordinära intäkter

Under 2019 erhöles ett bidrag på 9 950 tkr från Älvdalens besparingssskog. Detta bidrag avsåg inköp av inventarier såsom Ipad, möbler, mm till nya Älvdalsskolan. 50 tkr av bidraget är intäktsfört 2020 då sista delen av inköpen skedde 2020.

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde			1 120	1 105
Inköp			0	15
Försäljningar			0	0
Utrangeringar			-48	0
Överföringar			0	0
Utgående anskaffningsvärde			1 072	1 120
Ingående ack. avskrivningar			-603	-494
Försäljningar			0	0
Utrangeringar			0	0
Överföringar			0	0
Årets avskrivningar			-64	-109
Utgående ack. avskrivningar			-666	-603
Ingående ack. nedskrivningar			0	0
Försäljningar				
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ack. nedskrivningar			0	0
Utgående bokfört värde			405	517
Avskrivningstider (genomsnittliga)				

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	264 127	258 666	1 109 377	979 779
Inköp	5 767	2 963	20 310	6 154
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	-2 908	-1 037
Överföringar från pågående arbete	1 141	2 497	22 427	124 481
Utgående anskaffningsvärde	271 035	264 127	1 149 206	1 109 377
Ingående ack. avskrivningar	-179 533	-175 304	-283 065	-257 902
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	521	175
Årets avskrivningar	-4 632	-4 229	-28 896	-25 339
Utgående ack. Avskrivningar	-184 165	-179 533	-311 441	-283 065
Ingående ack. nedskrivningar	0	0	-1 787	-1500
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	-287
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	-1 787	-1 787
Utgående redovisat värde	86 870	84 594	835 978	824 524
Avskrivningstider (genomsnittliga) exkl. mark (år)	24,37	26,01		
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar				

Not 14 Maskiner och inventarier

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	152 517	155 185	227 238	216 240
Inköp	8 881	9 247	9 478	18 198
Försäljningar	0	-14 676	0	-14 676
Utrangeringar	0	0	-458	0
Överföringar från pågående arbete	46 032	2 762	46 681	7 477
Utgående anskaffningsvärde	207 430	152 517	282 940	227 238
Ingående ack. avskrivningar	-100 384	-100 651	-126 875	-122 213
Försäljningar	0	7 683	0	7 683
Utrangeringar	0	0	281	0
Årets avskrivningar	-10 763	-7 417	-15 655	-12 345
Utgående ack. avskrivningar	-111 148	-100 384	-142 249	-126 875
Utgående redovisat värde	96 283	52 133	140 692	100 364
Avskrivningstider (genomsnittliga) (år)	10,93	13,79		
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier.				

Not 15 Pågående arbeten

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	53 086	28 299	99 327	105 228
Årets nedlagda kostnader	9 565	30 046	75 888	126 056
Överföringar till Immateriella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Överföringar till Mark, byggnader och tekniska anläggningar	-1 141	-2 497	-22 427	-124 481
Överföringar till Maskiner och inventarier	-46 032	-2 762	-46 681	-7 477
Utgående anskaffningsvärde	15 478	53 086	106 106	99 327

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Aktier	98 154	99 954	5 782	7 582
Andelar	493	493	993	993
Särskilt insatskapital	1 199	1 199	1 199	1 199
Utlämnade lån	8 168	9 568	192	1 583
Grundfondskapital	10	10	10	10
Uppskjuten skattefordran	0	0	2 989	4 017
Summa	108 023	111 223	11 165	15 384

Not 17 Förråd

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Tomter för försäljning	518	0	518	0
Förråd och lager	82	80	225	214
Summa	600	80	743	214

Not 18 Kortfristiga fordringar

	Kommun	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern	Koncern
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019 justerad	2019
Kundfordringar	5 975	24 400	24 400	7 835	24 281	24 281
Statsbidragsfordringar	14 108	8 296	2 913	14 108	8 296	2 913
Fordran kommunal fastighetsavgift	24 926	23 926	0	24 926	23 926	0
Kommunalskattefordringar	0	0	20 338	0	0	20 338
Övriga kortfristiga fordringar	4 859	5 545	6 253	9 747	8 626	9 333
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23 030	20 817	20 817	7 130	8 266	8 266
Summa	72 898	82 986	74 722	63 747	73 395	65 131

Not 19 Kortfristiga placeringar

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Donationsfonder	795	793	1 408	793
Summa	795	793	1 408	793

Not 20 Kassa och bank

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Kontantkassa	28	52	28	52
Bank	45 141	19 759	46 795	22 208
Summa	45 169	19 811	46 823	22 260

Not 21 Eget kapital

	Kommun	Kommun	kommun	Koncern	Koncern	koncern
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019 justerad	2019
Ingående eget kapital	211 493	188 830	182 559	223 811	196 394	190 123
Årets resultat	12 677	22 663	12 184	0	37	37
<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>7 732</i>	<i>7 395</i>	<i>7 395</i>	<i>19 969</i>	<i>27 380</i>	<i>16 900</i>
Summa eget kapital	224 170	211 493	194 742	243 780	223 811	207 060
<i>Avsättningar inom eget kapital enligt beslut av kommunfullmäktige</i>						
<i>KF 2020-05-11 Resultatutjämningsreserv 2019-12-31</i>	<i>7 395</i>	<i>7 395</i>	<i>7 395</i>	<i>7 395</i>	<i>7 395</i>	<i>7 395</i>
<i>KF 2021-05-03 Resultatutjämningsreserv 2020-12-31</i>	<i>7 732</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7 732</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Utgående saldo 2020-12-31 Resultatutjämningsreserv	15 127	7 395	7 395	15 127	7 395	7 395

Not 22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Pensionsbehållning	506	0	506	0
Förmånsbestämd ålderspension	26 286	24 455	26 663	24 626
Särskild avtalspension	2	0	221	99
Efterlevandepension	469	188	469	188
PA-KL pensioner	3 606	3 042	3 606	3 042
Summa pensioner	30 869	27 686	31 466	27 955
Löneskatt	7 489	6 717	7 634	6 782
Summa avsatt till pensioner	38 358	34 403	39 099	34 737
Förändringar under året;				
Ingående avsättningar	34 403	30 032	34 736	30 032
Nyintjänad pension,			328	268
- förmånsbestämd ålderspension	1 831	3 526	1 831	3 526
- särskild avtalspension	2	0	2	0
- efterlevandepension	281	2	281	2
- övrigt	0	0	0	0
Årets utbetalningar	-915	-804	-915	-804
Ränte- och basbeloppsuppräknig	982	790	982	790
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Övrig post	440	-18	440	-18
Intjänad PA-KL	563	21	563	21
Byte av tryggande	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	772	853	852	919
Utgående avsättning för pensioner	38 358	34 403	39 099	34 737
Pensionsskuldens aktualiseringsgrad (%)	99	96		
Aktualiseringsgrad är den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.				
Överskottsfondens värde	748	745		
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	0	0		
Tjänstemän	0	0		

Not 23 Andra avsättningar

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Uppskjuten skatt	0	0	1 779	1 779
Summa	0	0	1 779	1 779

Not 24 Långfristiga skulder

	Kommun	Kommun	kommun	Koncern	Koncern	koncern
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019 justerad	2019
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	0	0	0	713 219	685 566	685 566
Skuldförda donationsfonder	0	0	793	0	0	793
Förutbetalda intäkter anslutningsavgifter	0	Se not 31	16 751	57 763	41 782	58 532
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	14 603	11 205	11 205	14 603	11 205	11 205
Övriga långfristiga skulder				14 321	0	0
Summa	14 603	11 205	28 748	799 906	738 552	756 096

Not 25 Kortfristiga skulder

	Kommun	kommun	Kommun	Koncern	Koncern	Koncern
	2020	2019 justerad	2019	2020	2019 justerad	2019
Leverantörsreskontra	23 625	30 117	30 117	22 031	23 125	23 125
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	5 761	5 096	0	6 293	5 650	
Upplupna löner, semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	33 126	31 332	31 332	36 389	34 423	34 423
Upplupna pensionskostnader inkl. löneskatt	16 918	18 268	13 399	18 007	19 370	14 502
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15 328	17 833	17 833	24 304	29 238	29 238
Kommunalskatteskulder	9 821	3 321	0	9 821	3 321	
Övriga kortfristiga skulder	44 407	41 638	45 866	5 657	22 772	27 554
Summa	148 986	147 604	138 547	122 503	137 897	128 841

Not 26 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Panter och därmed jämförliga säkerheter	Kommun	kommun	koncern	koncern
	2020	2019	2020	2019
Borgensåtaganden				
Norra Dalarnas Fastighets AB	114 300	115 000		
Norra Dalarnas Lokaler AB	304 000	308 100		
Älvdalen Vatten och Avfall AB	287 000	262 000		
Brandkåren Norra Dalarna	7 320	0		
Övriga	0	0		
Summa borgensåtaganden	712 620	685 100		
Borgensbeslut om högsta belopp för borgen				
Norra Dalarnas Fastighets AB	143 000	143 000		
Norra Dalarnas Lokaler AB	332 000	332 000		
Älvdalen Vatten och Avfall AB	500 000	312 000		
Brandkåren Norra Dalarna	9 600	9 600		
Övriga	0	4 500		
Summa borgensåtaganden	984 600	801 100		

Borgensåtagande mot Kommuninvest

Älvdalens kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening för har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Älvdalens kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala skulder till 501 miljarder kronor och totala tillgångar till 526 miljarder kronor. Kommunens andel av de totala skulderna uppgick till 765 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 792 miljoner kronor.

Not 27 Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Intjänad pensionsrätt	97 827	97 791		
Särskild avtalspension	0	0		
Livränta	5 480	5 836		
Utgående pension till efterlevande	3 543	1 276		
PA-KL och äldre utfästelser	18 651	19 780		
Summa pensionsförpliktelser	125 501	124 683		
Löneskatt	30 447	30 248		
Summa ansvarsförbindelse	155 948	154 931		
Förändringar under året				
Ingående ansvarsförbindelse	154 931	158 076		
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0	3 651		
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0		
Nyintjänad pension	0	0		
Årets utbetalningar	-6 687	-6 295		
Övrig post	fylls I			
Byte av tryggande	0	0		
Förändring av löneskatten	199	-614		
Utgående avsättning för pensioner	155 948	154 931		

Not 28 Övriga ansvarsförbindelse

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Älvdalens Kommun				
Borgensåtaganden:				
Norra Dalarnas Fastighets AB		115 000		0
Norra Dalarnas Lokaler AB		308 100		0
Älvdalen Vatten och Avfall AB		262 000		0
Räddningstjänsten Norra Dalarna		0		
Övriga		0		
Summa borgensåtaganden		685 100		0
Borgensåtaganden (högsta belopp):				
Norra Dalarnas Fastighets AB		143 000		0
Norra Dalarnas Lokaler AB		332 000		0
Älvdalen Vatten och Avfall AB		312 000		0
Räddningstjänsten Norra Dalarna		0		0
Övriga		4 500		4 500
Summa borgensåtaganden (högsta belopp):		791 500		4 500

Not 29 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Avskrivningar	15 395	11 646	44 615	37 792
Nedskrivningar	0	0	0	287
Utrangeringar	0	0	2 611	-862
Gjorda avsättningar	3 954	4 371	4 362	5 125
Återförda avsättningar	0	0	0	0
Upplösning av investeringsbidrag	-1 044	-752	-1 044	-752
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	14 321	24
Summa	18 304	15 265	64 865	41 613

Not 30 Poster som redovisas i annan sektion

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2019	2020	2019
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	492
Övrigt	-2	-5	-615	-5
Summa	-2	-5	-615	487

Not 31 förändrade redovisningsprinciper

Sedan 2019 följer Älvdalens kommun Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Årsredovisningen upprättades inte fullt ut enligt dessa rekommendationer. Den största förändringen av redovisning av de inkomster kommunen erhåller vid anslutningen till det kommunala stadsnätet. Dessa bokfördes till och med årsredovisningen 2019 som en skuld i balansräkningen, från och med 2020 bokförs de ackumulerade kvarvarande skulderna istället som eget kapital. De intäkter kommunen erhåller från 2020 och framåt bokförs som intäkter och inte som tidigare skulder. Detta har en betydande påverkan på kommunens ekonomiska rapporter.

2019 nedan och i övriga rapporter avser alltså den beslutade årsredovisningen för 2019, medan justering avser den omräkning som skett. För koncernen förändras motsvarande belopp som för kommunen.

	Kommun	Kommun	Kommun
	2019 justerad	Justering	2019
Balansräkning			
Långfristiga skulder	11 205	-17 544 ¹	28 748
Eget kapital	211 493	16 751	194 742
Resultaträkning			
Verksamhetens intäkter	114 966	10 479	104 487
Årets resultat	22 663	10 479	12 184
Kassaflödesanalys			
Årets resultat	22 663	10 479	12 184
Förändring skuld anslutningsavgifter	0	-10 752	10 752

¹ Förutbetalda anslutningsavgifter. Förändringen avser också donationsfonder 793 tkr som redovisas som kortfristig placering from 2020

7 Driftredovisning

7.1 Vart gick skattepengarna?

Nedan redovisas verksamhetens kostnader och intäkter samt budget och avvikelse per förvaltning och enhet.

1 september 2019 förändrade kommunen sin organisation, vilket bland annat påverkar Kulturenheten där Musikskolan ingår denna förändring.

I kommunens budgetprocess så beslutar kommunfullmäktige om resultatet och hur mycket kommunstyrelsen inklusive förvaltningar och nämnder har till sitt förfogande.

Mellan förvaltningarna kan mindre justeringar göras under året.

Några politiska beslut om intäkts- respektive kostnadsnivåer inom förvaltningarna görs inte, utan kommunstyrelsen erhåller en nettobudget.

Kommunens budget avser en 3 årsperiod, där det första året är en budget och resterande två är en plan för ekonomin.

Över- och underskott följer inte med till efterföljande år.

Kommunstyrelsen

Gymnasiesamverkan har några år med underskott, kostnadsökningen mellan åren beror framförallt på fler elever från Älvdalens kommun. Till 2021 sker ett budgettillskott för att komma tillrätta med underskottet, men även åtgärder vidtas löpande.

Räddningstjänstens kostnader har ökat med mer än bilden visar då 2019 innehåller löner även för december 2018. Kostnadsökningen beror på ökad bemanningen inom förbundet som inte ingår i förbundets budget.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Både intäkter och kostnader minskat pga. minskade statsbidrag för nyanlända och därmed efterföljande besparingar på kostnadssidan. Den tidigare snabba kostnadsutvecklingstakten har brutits för äldreomsorgen, där dock hemtjänsten har ökade kostnader under sista kvartalet med anledning av fler brukare.

Individ- och familjeomsorg har både 2019 och 2020 haft ett stort underskott, med anledning av detta är budgeten höjd med 4,5 mkr till 2021 och åtgärder vidtagna för att försöka sänka kostnaderna för placeringar och ekonomiskt bistånd.

Barn- och utvecklingsförvaltningen

Förvaltningen har en ökad nettokostnad som till stor del beror två saker. 2019 erhöll förvaltningen ett externt bidrag på 10 mkr som finansierade köp där kostnader framförallt uppstår 2021–2024, se bland annat de ökade kapitalkostnaderna.

2020 har flytten till Älvdalsskolan blivit helt klar och därmed tillkommande hyreshöjning, även sarskolan har haft ökade kostnader under året.

Service- och utvecklingsförvaltningen

Förändringarna avseende både intäkter och kostnader avser framförallt stadsnätet. Kapitalkostnaderna ökade med 3,5 mkr av de totalt 7,2 mkr som kostnaderna ökade med. De övriga 3,7 mkr motsvarar en ökning med 3,3 % där personalkostnaderna ökade med 3,7 %.

Intäkterna har ökat med 8,7 mkr, där bredbandsintäkterna ökade med 9,8 mkr till 12,8 mkr.

Ökningen beror framförallt på förändrade redovisningsprinciper som innebär att driftintäkterna ökar på bekostnad av investeringsinkomsterna.

Minskningen skedde framförallt för intäkter avseende kommunens skogar som sjönk till nästan noll från 1,1 mkr samt i viss mån inom kultur och fritid pga. Covid-19.

	Avvikelse mot budget i år	Nettobudget i år	Intäkter i år	Intäkter fg år	Kostnader i år	Kostnader fg år
Kommunfullmäktige	325	2 783	-	-209	2 458	2 881
Kommunstyrelsen	-4 648	63 211	-2 477	-2 926	70 661	69 083
Kommunstyrelsen, övrigt	-1 478	6 995	-2 477	-2 709	10 950	10 524
Gymnasiesamverkan	-2 764	40 553	0	0	43 317	42 230
Räddningstjänst	-731	15 663	0	-217	16 394	16 329
Kommundirektören	-16	12 857	-3 559	-3 712	16 430	14 709
Kommundirektör	-424	4 367	-3 116	-2 745	7 907	7 018
Ekonomienheten	228	4 601	-140	-394	4 512	4 254
Personalenheten	180	3 889	-303	-573	4 011	3 437
Vård- och omsorgsförvaltningen	-4 502	174 235	-46 155	-50 932	224 892	229 169
Förvaltningschef	283	15 605	-17 609	-12 169	32 931	31 661
Hälso- sjukvård och omsorg	-1 378	12 072	-1 999	-1 778	15 449	14 031
Särskilt boende Furuvägen Älvdalen	785	20 768	-2 451	-1 725	22 434	22 292
Särskilt boende Tallbacken Älvdalen	1 395	24 897	-3 380	-2 642	26 882	27 769
Hemtjänst	124	39 990	-4 790	-4 038	44 656	43 166
Särskilt boende Särna och Idre	533	19 293	-2 722	-2 154	21 482	21 492
LSS- Älvdalen	-442	19 724	-2 283	-2 250	22 449	20 495
Individ- och familjeomsorg	-6 667	14 918	-1 690	-3 202	23 275	21 790
Arbete och integration	865	6 968	-9 232	-20 975	15 335	26 474
Barn- och utbildningsförvaltningen	-210	133 081	-17 641	-26 644	150 933	142 988
Förvaltningschef	-2 847	49 324	-3 513	-13 843	55 683	49 369
Elevhälsan	176	5 667	-630	-385	6 121	5 439
Älvdalsskolan F-9	-328	27 986	-4 126	-4 388	32 440	31 525
Rotsskola	-121	9 660	-1 508	-1 598	11 289	11 136
Förskolan Älvdalen	1 570	18 666	-4 287	-3 382	21 383	21 213
Skola Särna-Idre	268	15 782	-2 069	-1 744	17 583	17 828
Förskola Särna-Idre	1 072	5 996	-1 509	-1 304	6 434	6 479
Service- och utvecklingsförvaltningen	8 678	91 800	-46 793	-38 065	129 915	122 693
Förvaltningschef	565	11 040	-5	-4	10 480	15 323
Samhällsenheten	5 948	28 331	-28 011	-19 423	50 394	43 317
Kultur- och fritidsenheten	824	25 414	-3 306	-3 755	27 896	28 046
Löneservice	-33	1 804	-7 428	-7 378	9 264	9 257
Kostenheten	580	13 989	-7 005	-6 711	20 414	20 697
Bemanningsenheten	794	11 223	-1 038	-794	11 467	6 053
SUMMA VERKSAMHET	-698	477 967	-116 624	-122 488	595 289	581 522

8 Investeringsredovisning

8.1 Investeringsredovisning koncern

Inom kommunkoncernen har det under 2020 pågått ett flertal större investeringar, nedan redogörs för årets bruttoinvestering. Dvs investering exklusive till investeringsredovisningen tillhörande inkomster.

Kommunens investeringar kan du läsa om i nästa delavsnitt, men här nedan kan du läsa om koncernens investeringar.

Älvdalen Vatten och Avfall AB

VA

Beslutad investeringsbudget för VA 2020 var nästan 79 mkr. Utöver det har styrelsen beslutat om en investeringsbudget på 0,5 mkr för ny pH justering i Smijolet vattenverk för 2020. För att inte påverka den totala beslutade investeringsbudgeten för året flyttades 0,5 mkr till 2021 på projekt Storsätern ombyggnad filter. Under hösten beslutades det att ändra budgeten för Storsätern ARV från 29 mkr till 30 mkr, vilket påverkade totala budgeten för året från nästan 79 mkr till nästan 80 mkr.

Kostnaderna för efteranslutningar och exploateringar kan vara svåra att skilja åt ibland och ser man på kostnaderna och budget inom dom två kategorierna ihop så är summan av kostnaderna för året inom budget. Totala budgeten för reinvesteringar 2020 var strax över 7,7 mkr.

Kostnaderna för reinvesteringar blev strax under 6 mkr. På många av investeringsprojekten blev det inte lika mycket kostnader under året som budgeterat, det beror till största del på att flera projekt inte hann slutföras. Totala kostnader per 2020-12-31 är 60,2 mkr, dvs 19,7 mkr under beslutad budget 2020.

Avfall

Beslutad budget för investeringar inom avfall var 0,9 mkr för 2020. Sedan beslutade styrelsen att föra över investeringsmedel på 4,3 mkr från 2019 till 2020 eftersom projekten inte hann slutföras. Huvudanledningen var att köpet av Idre ÅVC tog längre tid än planerat och många projekt var beroende av köpet. Utöver det har styrelsen beslutat en tilläggsbudget på 1,4 mkr för upprustning av Idre och Särna ÅVC. Vidare ha man beslutat att föra över posten på reinvesteringar 2019 på 200 tkr och en tilläggsbudget på 0,5 mkr för att bygga ett förråd på Älvdalens ÅVC.

Totala kostnader per 2020-12-31 är 5,6 mkr, dvs ca 1,7 mkr under beslutad budget 2020. Orsak är att en del investeringar kommer att skjutas på.

Norra Dalarnas Fastighets AB

Bolaget har under året upphandlat och påbörjat nyproduktionen av 8 hyreslägenheter i Idre, årets investeringar består framförallt av re-investeringar. Kommande år ökar investeringarna när den faktiska byggnationen sätter igång.

Norra Dalarnas Lokaler AB

Bolaget har under 2020 färdigställt den sista etappen av Nya Älvdalsskolan. Projektets budget var 232 mkr och utfallet blev 226 mkr. Byggutgiften budgeterades till 200 mkr och utfallet blev 195 mkr, medan projekteringsutgifterna uppgick till 23,8 mkr jämfört med budgeterade 22,0 mkr.

Nya Älvdalsskolan, som nu är helt färdig.

Juridisk organisation (mkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse 2020
Älvdalens kommun	16,9	24,7	-7,9
Älvdalen Vatten och Avfall	87,2	65,6	21,6
Norra Dalarnas Lokaler AB		9,2	
Norra Dalarnas Fastighets AB		6,1	
Brandkåren Norra Dalarna	0,0	1,1	-1,1
TOTALT		106,7	

8.2 Investeringsredovisning kommun

Kod	Benämning	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse
	Kommundirektörsförvaltningen	975	117	858
0840	KOMMUNAL LEDNINGSPLATS	-	57	- 57
1010	ICKE PUBLIKA LADDARE	-	23	- 23
1020	PUBLIKA LADDARE	-	17	- 17
1170	NY SAMARBETYTA SHAREPOINT	175	-	175
1740	KOMMUNLEDNING OSPECAT	300	-	300
1850	DIGITALISERING	500	20	480
	VÅRD- O OMSORGSFÖRVALTNINGEN	1 100	637	463
0750	VOF KONTORSMÖBLER	350	93	257
0760	VOF DATORER LÄSPLATTOR	-	543	- 543
0770	VOF LARM E-HJÄLPMEDEL	100	-	100
1700	VOF DATORER O LÄSPLATTOR	600	-	600
1790	VOF LAPSTELEFONER HEMTJ	50	-	50
	BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN	875	1 512	- 637
1160	BUF ÖVNINGSÄMNEN	55	-	55
1210	SKOLREPARATION 2020	-	376	- 376
1211	KLOCKA NYA ÄLVDALSSKOLAN	-	54	- 54
1240	HOCKEYSARG SÄRNA	-	620	- 620
1601	160X MÖBL MÄTTL SLIT 10ÅR	-	162	- 162
1602	160X MÖBL STORT SLIT 5ÅR	-	- 5	5
1603	160X DATAKOMM.ANL 10ÅR	-	- 4	4
1610	SKOLAN INVENTARIER	-	273	- 273
1620	BARN O UTBILDNING OSPECAT	-	36	- 36
1760	BUF OSPECAT	100	-	100
1770	BUF LEKUTRUSTNING	500	-	500
1780	BUF KLASSRUMSINREDNING	220	-	220
	Service- och utvecklingsförvaltningen	13 930	18 171	- 4 241
0030	BREDBAND	2 000	10 208	- 8 208
0310	SAMHÄLLSUTV OSPECAT	-	60	- 60
1050	NATURBRUK ÄUC BADRUM	1 000	600	400
1060	CYKELVÄGAR 2020	800	484	316
1070	ATV	200	201	- 1
1080	PISTMASKIN	1 300	-	1 300
1090	BOKN O FÖRENINGSTÖDSYSTEM	100	-	100
1100	TÄCKNING SPORRHALLSGOLV	300	-	300
1130	PASSERINGSYST TAGG ISHALL	100	-	100
1140	TAGGLÄS BIBL SÄRNA O IDRE	100	89	11
1150	BIBLIOTEKSDATASYSTEM	100	-	100
1180	EXPLOATERING	300	518	- 218
1190	EXPLOA UTV INDOMR SÄRNA	180	-	180
1300	CENTRUMUTV ÄTG ÄLVDALEN	300	34	266
1310	GATUNAMNSSKYLTAR	50	-	50
1320	BELÄGGNINGSARB VÄG -2020	4 200	4 472	- 272
1330	NYA VÄLKOMSTSKYLTAR	100	-	100
1410	ÄTGÄRD DAGVATTENSYST-2020	500	-	500
1480	NATURBGYMN INV ÄTG RENOV	500	537	- 37
1510	SAMFÖRL EL-GATUBELYS-2020	500	431	69
1530	UTBYTE AV ELLJUSSPÅR	400	-	400
1710	INKÖP SNÖSKOTRAR	100	-	100
1810	NYA PORFYRVERKET	-	297	- 297
0070	INTERN SERVICE OSPECAT	300	65	235
1030	E-ARKIV	50	53	447
1820	Kosten INVENT	0	122	-122
	TOTALT	16 880	20 436	-3 556

Årets nettoinvesteringar har en avvikelse på totalt 3,6 mkr, den stora avvikelsen avser bredbandsinvesteringen som redogörs för nedan.

Övriga avvikelser beror framförallt på att investeringar av olika skäl inte genomförts, det kan handla om förändrade behov eller av tidsskäl.

Bredbandsinvesteringen (mkr)	Ackumulerad investeringsutgift
Ackumulerad investeringsutgift	126,2
Ackumulerad investeringsinkomst	-38,2
Ackumulerad nettoinvesteringsutgift	88,0
Ackumulerad nettoinvesteringsbudget	28,0
Ackumulerad budgetavvikelse	-60,1
Nettoinvesteringsutgift 2021 -->	17,0
Total nettoinvestering	105
Total investeringsbudget	45
Total budgetavvikelse	-60,1

Investeringsredovisning

Budgetavvikelsen för 2020 uppgår till -8,2 mkr, 6,9 mkr av detta beror på att anslutningsintäkter från och med 2020 bokförs mot driftresultatet istället och har därmed påverkar driftresultatet positivt istället.

Den totala budgetavvikelsen per sista december 2020 uppgår till 60,1 mkr varav 8,2 mkr förklaras av förändrade redovisningsregler. Resterande beror till största del på att för lite budget har avsatts till utbyggnationen och i viss mån på att vissa områden blivit dyrare än planerat.

Under budgetperioden 2021-2023 förväntas de totala anslutningsintäkterna uppgå till ca 15 mkr och kommer därmed ha en positiv effekt på kommunens driftekonomi med ca 5 mkr årligen för att sedan sjunka och tillslut upphöra helt.

Anslutningsintäkter samt andra inkomster ger för perioden fram till 2023 ge en nettoinvestering på 81,8 mkr. Den investeringen behöver därmed finansieras med årliga intäkter i form av så kallad kick-back från de operatörer som nyttjar kommunens nät eller skatteintäkter.

Driftredovisning

I nuläget uppgår kapitalkostnaderna till ca 7 mkr/år och övriga kostnader till ca 2 mkr, men kommer att öka i takt med att nätet blir färdigbyggd. Det innebär att det krävs löpande intäkter på ca 10 mkr/år framöver, vilket är nästan dubbelt så mycket som 2020 då intäkterna uppgick till 5,4 mkr exklusive engångsintäkter i form av anslutningsintäkter.

Inför 2020 hade kommunen ca 16,8 mkr i tidigare erhållna anslutningsintäkter som då hade bokförts som en skuld, dessa skulle bokföras som intäkt i takt med avskrivningen och därmed i viss mån kompensera för de kapitalkostnader som projektet genererar.

Som följd av ändrade redovisningsregler bokförs skulden från 2020 istället som eget kapital. Detta försämrar kommunen driftresultat med motsvarande belopp totalt sett över kommande ca 15 år, men tack vare anslutningsintäkterna 2020-2023 syns konsekvensen först efter att nya anslutningsintäkter slutar att inkomma.

I korthet innebär det att intäkterna kommer i närtid, vilket minskar nettokostnaden men på lång sikt ökar nettokostnaden.

Samtidigt förstärks kommunens egna kapital fram till 2023 med över 30 mkr som följd av denna förändring i redovisningsregelverket.

Kommande år kommer en mer aktiv uppföljning och budgering av investeringen att ske för att undvika budgetavvikelser.

Vid slutet av 2020 har 87 % av Älvdalens hushåll tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s hastighet, målet är att nå 98 %. Det följer både regeringens och kommunens bredbandsstrategi.

9 Ord- och begreppsförklaringar samt bilagor

Anläggningstillgångar

Fast och löseegendom avsedd att stadigvarande innehas.

Anläggningskapital

Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avskrivning

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar.

Avsättningar

Ekonomisk förpliktelse som till storlek eller förfallotid inte är helt bestämd.

Driftbudgeten

Budget omfattande kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året.

Eget kapital

Kommunens totala kapital består av anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar med mera) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter (intäktsräntor) och finansiella kostnader (kostnadsräntor).

Interna kostnader/intäkter

Innebär redovisning av köp och försäljning mellan verksamheter inom kommunen.

Internränta

Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjats inom en viss verksamhet.

Investeringsbudgeten

Budgeten omfattar utgifter och inkomster för årets investeringar.

Kassalikviditet

Omsättningstillgångarna minus förråds-, lager- och exploateringstillgångar dividerade med kortfristiga skulder. Beskriver kommunens betalningsförmåga på kort sikt, vid värdet 100 % klarar man precis sina kortfristiga ekonomiska åtaganden

Kapitalkostnader

Benämning för internränta och avskrivningar.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten. Löptid understigande ett år.

Likviditet/likvida medel

Likviditet visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns. Likvida medel är pengar på bank eller som på annat sätt är lättillgängliga.

Långfristiga skulder

Skulder med en löptid överstigande 1 år.

Omsättningstillgångar

Likvida medel, förråd, kortfristiga fordringar eller lös egendom som inte är anläggningstillgång.

Ansvarsförbindelse

Intjänade pensioner före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse enligt kommunala redovisningslagen och ingår därmed inte i balansräkningen som en skuld.

Pensionsskuld

Pensioner som intjänats fr o m 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och som kostnad i resultaträkningen.

Skatteutjämning

System för utjämning av de ekonomiska förutsättningarna mellan kommunerna.

Soliditet

Andelen eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar. Visar kommunens finansiella styrka.

Bilagor

1. Verksamhetsberättelse med information från förvaltningarna.

10 Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

Revisorerna i Älvdalens kommun

2021-04-20

Till
Fullmäktige i Älvdalens kommun
organisationsnummer 212000-2197

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmanrevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2020".

Kommunen uppvisar för året ett positivt resultat om 12,7 mnkr vilket är i nivå med föregående år. Den största positiva avvikelsen finns inom service- och utvecklingsförvaltningen 8,7 mnkr. Den största negativa avvikelsen -4,5 mnkr finns inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Revisorerna vill framhålla vikten av att kommunen arbetar långsiktigt med att anpassa verksamheten till de ramar som fullmäktige beslutat att tillföra den. Budgetdisciplin i nämndernas verksamheter är väsentligt för att kommunen ska klara en ekonomi i balans framtiden. Det är därför viktigt att styrelsen säkerställer att tydliga beslut fattas med anledning av underskotten för att få en ekonomi i balans.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i Älvdalens kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer, utifrån genomförda granskningar, att styrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Av redovisningen framgår att fem av sju verksamhetsmål bedöms som uppfyllda, ett av målen bedöms som delvis uppfyllda och ett av målen som ej uppfyllt.

Vi tillstyrker, trots ovan riktad kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att gemensam nämnd för gymnasienämnd, gemensam servicenämnd IS/IT, gemensam servicenämnd lön och gemensam nämnd för social myndighetsutövning beviljas ansvarsfrihet för 2020.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Älvdalens kommun 2021 04 20

Träng Lars Johansson

Lennart Hjelm

Bengt Jonsson

Karita Graf

Roger Eriksson

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisorernas redogörelse för år 2020
- De sakkunnigas rapporter
  - Granskning av sjukfrånvaron
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i AB